

o marimek
ek
ar
m
na
ar
ekk o mari



Marimekko lyhyesti

Marimekko on suomalainen tekstiili- ja vaatetusalan designyritys, jonka toiminnan ydin on ajattomien ja yksilöllisten, käytännöllisten ja kauniiden kuluttajatuotteiden suunnittelu ja valmistus. Marimekko tunnetaan ennen kaikkea omaleimaisista kuvioista ja väreistä. Yhtiö suunnittelee ja valmistaa korkealuokkaisia kodintavaroita sisustustekstiileistä astioihin sekä vaatteita, laukkuja ja muita asusteita kaikenikäisille. Marimekon tuotteita valmistetaan sekä Marimekon omassa tuotantolaitoksessa Suomessa että alihankintana Suomessa ja ulkomailla.

Kun Marimekko vuonna 1951 perustettiin, sen ennennäkemättömät

painokankaat antoivat sille vahvan ja ainutlaatuisen identiteetin. Tuotteita myydään noin 40 maassa. Vuonna 2013 Marimekko-tuotteiden brändimyynti oli noin 191 miljoonaa euroa ja yhtiön liikevaihto 94 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 lopussa Marimekko-myymlöitä oli 133. Yhtiön keskeisiä markkinoita ovat Pohjois-Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja Aasian-Tyynenmeren alue. Konsernin palveluksessa on noin 500 henkeä. Yhtiön osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja sen pääkonttori sijaitsee Suomessa Helsingissä. Marimekko-konserniin kuuluu myös tytäryhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Isossa-Britanniassa, Saksassa, Yhdysvalloissa ja Australiassa.

SISÄLTÖ

2
Toimitusjohtajalta

4
Vuosi 2013 lukuina

6
Vastuullisuus
Marimekossa

16
Kestävä design

20
Vastuullinen hankinta

26
Tuotannon
ympäristövaikutukset

30
Henkilöstön
hyvinvointi ja osaaminen

34
Vastuullinen liiketoiminta

36
Raportointiperiaatteet

Toimitusjohtajalta

Marimekko. Suomalaisuus. Vastuullisuus. Siinä kolme sanaa, jotka olemme tottuneet liittämään toisiinsa. Vastuullisuus tarkoittaa Marimekolle erityisesti toiminnan eettisyyttä ja ekologisuutta, ja se on aina ollut osa Marimekon dna:ta.

Kiihtyneen globalisaation seurauksena ja Marimekon kasvun ja kansainvälistymisen myötä esimerkiksi tuotannon työolojen ja tuotteiden ekologisuuden merkitys on kasvanut huomattavasti. Siksi olemme asettaneet strategiseksi tavoitteeksemme olla entistä vastuullisempia kaikessa mitä teemme – on kyse sitten suunnittelusta, hankinnasta tai viestinnästä. Tätä työtä teemme jatkossa entistä systemaattisemmin.

Luet nyt Marimekon ensimmäistä kattavampaa vastuullisuuskatsausta. Kerromme tässä katsauksessa aiempaa laajemmin, mitä vastuullisuus meille tarkoittaa ja miten viemme Marimekolle, sidosryhmillemme ja koko toimialallemme tärkeitä vastuullisuusasioita eteenpäin. Kestävä design, vastuullinen hankinta, tuotannon ympäristövaikutukset ja henkilöstön hyvinvointi ovat esimerkkejä teemoista, joihin keskityimme vuonna 2013. Opimme viime vuonna monia asioita. Esimerkiksi sen kuinka tärkeää on läpinäkyvyys ja luovan prosessin dokumentointi yhdessä suunnittelijoiden kanssa.

Joitain saavutuksia asettamiemme tavoitteiden suhteen näet jo tässä katsauksessa, mutta paljon työtä on vielä edessäpäin. Käytännön vastuullisuustyö on pitkäjänteistä, ja se on jokaisen marimekkolaisen asia.

Olen iloinen siitä, että Marimekon design on kestävä – tuotteemme suunnitellaan pitkäaikaiseen käyttöön, ja asiakkaamme arvostavat tuotteidemme laatua, ajattomuutta ja konstailematonta käytännöllisyyttä. Globaalin tekstiiliteollisuuden haasteet, kuten työolosuhteet ja riittävä palkkaus, puhututtavat enemmän kuin koskaan. Tiedostavien kuluttajien joukko kasvaa, ja tuotannon vastuullisuuden ja arvopohjaisen kuluttamisen merkitys korostuu. Alati kasvava joukko ihmisiä pohtii ostopäätöstä tehdessään, ansaitseeko tuote paikkansa kodissa. Tuoko se iloa elämään vielä vuosien kuluttua? Nämä kysymykset ovat jatkuvasti läsnä myös Marimekon suunnittelussa.

Tuotteistamme suurin osa – lähes 80 prosenttia – valmistetaan Euroopassa, mikä on toimialallamme poikkeuksellista. Oma tuotantomme on keskitetty kangaspainoomme Helsingissä, jossa painamme Marimekon sisustuskankaat sekä osan vaatetus- ja laukkukankaista. Painokankaat ovat Marimekon sielu, ja oma kangaspaino tukee vahvaa osaamistamme

kuviosuunnittelussa. Olen ylpeä siitä, että voimme edelleen ylläpitää omaa tuotantolaitosta Suomessa. Lähituo- tanto on meille tärkeää, mutta on hyvä muistaa, että osaamista löytyy myös muualta maailmasta.

Tuotteiden laatu ja työntekijöiden osaaminen eivät katso alkuperämaata. Riippumatta siitä missä maassa tuot- teemme valmistetaan, olemme tark- koja valmistusolosuhteista. Haluam- me tehdä yhteistyötä vain sellaisten kumppaneiden kanssa, jotka jakavat kanssamme saman arvomaailman. Toimialan yhteiset aloitteet, kuten Business Social Compliance Initiative, jonka jäsen olemme olleet vuodesta 2011, auttavat meitä seuraamaan ali- hankkijoidemme työoloja. Vielä tär- keämpää on kuitenkin yhteistyökump- paneiden huolellinen valinta, yleisen tietoisuuden kasvattaminen ja koulu- tus. Samalla meidän tulee huolehtia siitä, että omat ostokäytäntömme ovat kohtuullisia myös tavarantoimittajam- me näkökulmasta.

Yksittäisen yrityksen vaikutus- mahdollisuudet ovat toisinaan rajalli- set, ja muutosten aikaansaaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Esimerkiksi puuvillan jäljitettävyyden ja tuotanto- olojen kehittäminen ovat toimialan yhteisiä, merkittäviä haasteita. Liit- tyimme syksyllä 2013 ensimmäisenä suomalaisyrityksenä kansainväliseen



Better Cotton Initiativeen, jonka tavoitteena on tehdä globaalia puuvillan tuotannosta parempaa ihmisille ja ympäristölle. Lisäksi kannustamme Marimekon suunnittelijoita etsimään jatkuvasti uusia ekologisempia materiaalivaihtoehtoja. Vuonna 2013 meillä oli ilo tutustua suomalaiseen materiaali-innovaatioon, kotimaisesta koivusta valmistettuun Ioncell-kuituun, josta valmistetun mekon esittelimme maaliskuussa 2014 Helsingissä järjestetysä muotinäytöksessämme.

Minulle on tärkeää, että tänä taloudellisen epävarmuuden ja korostuneen kiireen aikana Marimekko voi positiivisuudellaan, energisyydellään ja aitoudellaan tuoda iloa ihmisten arkeen. Marimekko edustaa rohkeaa ajattelua ja asennetta – Marihenkeä, jota mielestäni tarvittaisiin enemmän tässä jatkuvasti monimutkaistuvassa maailmassa. Globaalit kestävän

kehityksen ja talouden haasteet ovat suuria, mutta ne on nähtävä mahdollisuuksina luoda uutta, tehdä paremmin ja kestävämmiin – jokainen toimija tavallaan.

Marimekolla on mitä parhaimmat edellytykset olla yksi maailman kiehtovimmista designtaloista ja toimia samalla kestävämmän tulevaisuuden puolesta. Näiden tavoitteiden eteen työskentelemme joka päivä, ja olen iloinen siitä hyvästä työstä, jota olemme tähän saakka tehneet isolla joukolla. Kiitos siis marimekkolaisille ja ennen kaikkea asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme. Tämän katsauksen lukijoita kannustan antamaan meille palautetta, jotta voimme kehittää toimintaamme. Mitä sinä ajattele Marimekon vastuullisuudesta?

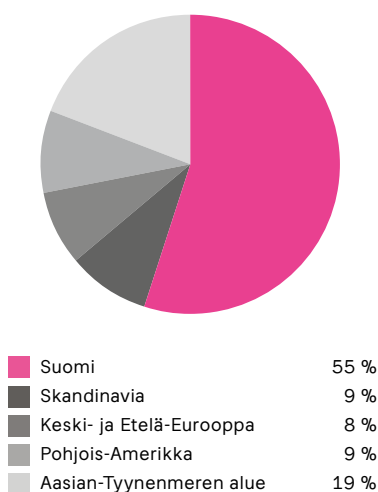
Mika Ihamuotila

Vuosi 2013 lukuina

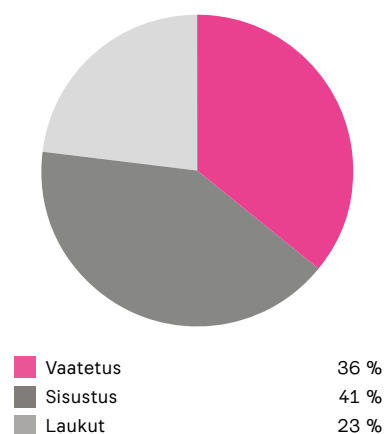
MARIMEKKO

- vuonna 1951 perustettu designyritys
- kolme tuotelinjaa: vaatetus, sisustus ja laukut
- liikevaihto 94 miljoonaa euroa
- Marimekko-tuotteiden brändimyynti¹ noin 191 miljoonaa euroa
- vuoden lopussa 133 Marimekko-myyntiä², joista 51 omia vähittäismyymälöitä
- keskeiset markkinat: Pohjois-Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja Aasian-Tyynenmeren alue
- tuotteita myydään noin 40 maassa
- henkilökuntaa noin 500

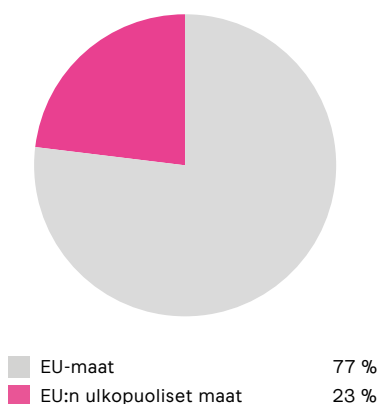
Liikevaihto markkina-alueittain 2013



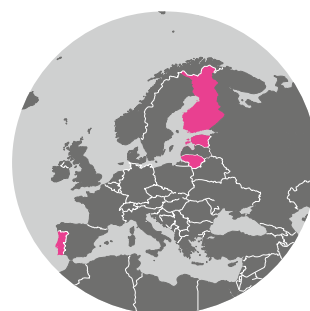
Liikevaihto tuotelinjoittain 2013



Valmistuksen jakautuminen 2013



Suurimmat valmistusmaat 2013



Suurimmat valmistusmaat olivat Suomi (30 %), Viro (19 %), Liettua (14 %) ja Portugali (11 %). EU:n ulkopuolella suurimmat valmistusmaat olivat Kiina (8 %), Thaimaa (7 %) ja Intia (5 %).

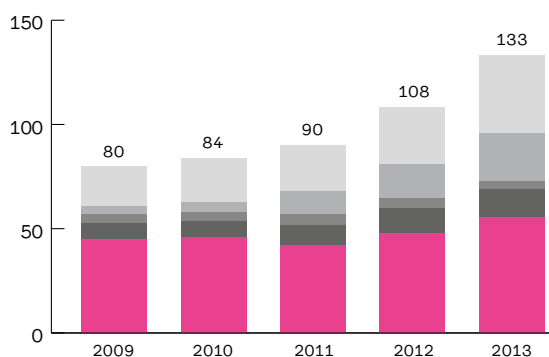
KESKEISET TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

	2013	2012	Muutos, %
Liikevaihto, 1 000 euroa	94 007	88 471	6
kansainvälisen myynnin osuus, %	45	41	
Liikevoitto, 1 000 euroa	82	2 019	-96
% liikevaihdosta	0,1	2,3	
Tulos verojen jälkeen, 1 000 euroa	-955	1 100	
Tulos/osake, euroa	-0,12	0,14	
Osinko/osake, euroa	0,25	0,25	0
Liiketoiminnan rahavirta, 1 000 euroa	5 424	8 605	-37
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-3,4	3,5	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-1,1	4,1	
Omavaraisuusaste, %	55,5	54,6	
Henkilöstö vuoden lopussa	502	535	-6
joista ulkomailla	124	103	20
Brändimyynti ¹ , 1 000 euroa	191 098	187 184	2
kansainvälisen myynnin osuus, %	60	54	
Myymälät ² , kpl	133	108	23

¹ Arvio Marimekko-tuotteiden myynnistä kuluttajahinnoin mitattuna. Brändimyynti lasketaan lisäämällä yhtiön oman vähittäiskaupan liikevaihtoon muiden jakelijoiden arvioitu Marimekko-tuotteiden vähittäismyyntiarvo. Arvio on epävirallinen ja perustuu Marimekon toteutuneeseen tukkumyyntiin näille jakelijoille, eikä se sisällä arvonlisäveroa. Tunnuslukua ei tilintarkasteta.

² Sisältää Marimekon omat vähittäismyymälät, jälleenmyyjäomisteiset Marimekko-myymälät sekä yli 30 m²:n suuruiset shop-in-shopit.

MARIMEKKO-MYYMÄLÄT



	2009	2010	2011	2012	2013
■ Suomi	45	46	42	48	56
■ Skandinavia	8	8	10	12	13
■ Keski- ja Etelä-Eurooppa	4	4	5	5	4
■ Pohjois-Amerikka	4	5	11	16	23
■ Aasian-Tyynenmeren alue	19	21	22	27	37
Yhteensä	80	84	90	108	133

KAIPAATKO LISÄTIETOA?

Kattavan kuvauksen Marimekon liiketoiminnan kehityksestä löydät Marimekon vuoden 2013 tilinpäätöksestä, jonka voit käydä lukemassa ja tilaamassa kotisivuillamme osoitteesta company.marimekko.fi kohdassa Tiedotteet & julkaisut/ Vuosikertomukset.

Vastuullisuus Marimekossa

Marimekon vastuullisuusajattelu pohjautuu näkemyk-
seemme Marimekosta talona, joka kunnioittaa ihmisiä
ja heidän elinympäristöään ympäri maailman. Tuomme
iloa elämään värikkäillä ja kestävillä tuotteillamme ja
olemme reilu työnantaja ja luotettava kumppani sekä
asiakkaillemme että toimittajillemme.

VISIO, ARVOT, MARIHENKI

Marimekon visio on olla maail-
man arvostetuin kuviosuunnittelija ja
yksi kiehtovimmista designbrändeistä.
Vahvuuksiamme ovat brändin ainut-
laatuisuus ja kiinnostavuus, kuosien
moninaisuus ja muutokielen ominta-
keisuus. Johtaminen Marimekossa
perustuu yhteisiin tärkeinä pitämiim-
me arvoihin, joiden mukaan toimimme
joka päivä. Kuusi perusarvoa inspiroi
ja motivoi meitä, ohjaa valintojamme
ja auttaa meitä saavuttamaan visiom-
me. Arvojen määrittämisen teimme
kuten kaiken muunkin – yhdessä mari-
mekkolaisten kesken.

Arvomme ”rehtiyttä kaikkia ja
kaikkea kohtaan” kiteyttää Marimekon
vastuullisuusajattelun ytimen. Koh-
telemme muita ihmisiä reilusti sekä
luomme tuotteita, jotka tuovat iloa pit-
kään ja joiden ympäristövaikutukset
ovat mahdollisimman vähäiset.

Marimekon kasvu ja kansainvälis-
tyminen korostavat selkeiden yhteis-
ten pelisääntöjen merkitystä. Arjen työ
ja päätöksentekotilanteet helpottuvat,
kun jokainen marimekkoilainen tietää,
mikä on oikea tapa toimia. Vuonna
2013 tunnistimme tarpeen luoda hen-
kilöstöllemme yhteiset, entistä tarkem-
mat toimintaperiaatteet. Toimintaoh-
jeisto (Marimekko Code of Conduct) on
tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2014
aikana, ja henkilöstölle tullaan järjes-
tämään koulutuksia siitä, mitä ohjei-
den mukainen tapa toimia tarkoittaa
käytännössä. Ohjeiston avulla viestim-
me myös ulkoisille sidosryhmillemme,

kuinka tärkeää eettinen toimintatapa
on Marimekolle.

STRATEGIA JA VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Marimekolla on pitkän aikavä-
lin kansainvälinen kasvustrategia, ja
tavoitteenamme on kasvaa ja menes-
tyä kansainvälisesti identiteetiltään
vahvana, suomalaisena designyrityk-
senä. Liiketoiminnan kehittämisessä
keskitymme hallittuun kasvuun koti-
maassa ja valituilla vientimarkkinoilla.
Marimekon keskeisiä markkinoita ovat
Pohjois-Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja
Aasian-Tyynenmeren alue.

Kehitämme toimintamme vastuul-
lisuutta pitkäjänteisesti. Marimekon
hallitus hyväksyi yhteiskuntavas-
tuun yleiset periaatteet vuonna 2008.
Vastuullisuusyön painopisteet ovat
etenkin kestävän suunnittelun ja
hankinnan vastuullisuuden kehittä-
misessä – tuotteen koko arvoket-
jua unohtamatta. Vuosien 2011–2015
yritysvastuustrategian päätavoite on
tehdä yhteisiin arvoihin ja päämää-
riin pohjautuvasta vastuullisuudesta
entistä systemaattisempi osa kaikkea
toimintaa.

Yritysvastuun ohjausryhmän teh-
tävänä on seurata Marimekon toimin-
taympäristön muutoksia ja keskeisiä
trendejä, suunnitella vastuullisuus-
työtä, arvioida asetettujen tavoittei-
den toteutumista, asettaa toiminnalle
uusia tavoitteita ja valvoa vastuulli-
suutta edistäviä projekteja. Ylin vastuu

Marihenki

Elämää, ei esittämistä

Rehtiyttä kaikkia ja kaikkea
kohtaan

Maalaisjärkeä

Yhdessä tekemisen meininkiä

Rohkeutta
epäonnistumisenkin uhalla

Iloa



Marimekon vastuullisuusasioista on toimitusjohtajalla, ja vastuullisuustyön tuloksista raportoidaan säännöllisesti johtoryhmälle sekä vuosittain Marimekon hallitukselle. Eri liiketoimintayksiköt ja toiminnot vastaavat kukin oman alueensa tavoitteista ja toimenpiteistä. Erityisesti suunnittelijoilla, hankinnalla, tuotannolla ja viestinnällä on tärkeä rooli vastuullisuuden toteuttamisessa käytännössä. Johtoryhmätasolla vastuullisuusasioista vastaavat toimitusjohtajan lisäksi etenkin tuotejohtaja sekä luova johtaja. Vastuullisuustyön käytännön toteutusta koordinoi yhteiskuntavastuupäällikkö yhteistyössä eri toimintojen kanssa.

Ohjausryhmän lisäksi erilliset työryhmät kehittävät vastuullisuuteen liittyviä linjauksia ja toimintamalleja. Henkilöstöä osallistetaan toiminnan kehittämiseen, jotta jokainen marimekkolainen ymmärtää, mitä vastuullisuus tarkoittaa jokapäiväisessä työssä. Vastuullisuus on Marimekon yhteinen asia ja sen jatkuva kehittäminen meidän kaikkien tehtävä.

Vuonna 2014 aloitamme vastuullisuusstrategian laatimisen vuosiksi 2016–2020. Maailma muuttuu nopeasti, ja etenkin kuluttajien odotukset Marimekon vastuullisuustyölle ovat muuttuneet merkittävästi vuoden 2011 jälkeen, jolloin teetimme edellisen laajemman sidosryhmäkyselyn Marimekon vastuullisuuteen liittyen. Vuonna 2014 aiomme käydä entistä tiiviimpää vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa. Näin varmistamme, että kehitämme toimintaamme sidosryhmien odotukset huomioiden.

OLENNAISET VASTUULLISUUSTEEMAT

Marimekon vastuullisuustyön kannalta olennaiset teemat määriteltiin ensimmäisen kerran ulkopuolisen asiantuntijan johdolla vuonna 2010. Työhön osallistui marimekkolaisia kaikista vastuullisuuden kannalta keskeisistä toiminnoista, esimerkiksi hankinnasta, tuotesuunnittelusta ja viestinnästä.

Olennaiset teemat sekä niiden

merkitys liiketoiminnalle ja sidosryhmille päivitettiin vuonna 2011 samassa yhteydessä, kun Marimekolle laadittiin yritys vastuustrategia vuosiksi 2011–2015. Päivityksen perustan muodosti johtoryhmäläisille suunnattu kysely. Päivitystyössä hyödynnettiin myös kan- ta-asiakkaille ja henkilöstölle laaditun kyselyn tuloksia.

Olennaiset teemat päivitettiin uudelleen vuonna 2013 sidosryhmiltä saadun palautteen ja toimialakatsauksen perusteella. Määritellyt näkökulmat jaoteltiin viiteen teemaan: kestävä design, vastuullinen hankinta, tuotannon ympäristövaikutukset, henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen sekä vastuullisen liiketoiminta. Keskitymme vastuullisuustyössämme näihin teemoihin ja niiden alle määriteltäviin asioihin.

Teemakohtaiset näkökohdat on esitelty alla olevassa taulukossa.

Olemme vuoden 2011 yritys vastuustrategiatyön yhteydessä määritelleet teemakohtaiset jatkuvan kehittä- misen strategiset tavoitteet sekä tavoitteet vuoteen 2015 saakka.

OLENNAISET VASTUULLISUUSTEEMAT

KESTÄVÄ DESIGN

- Tuotteiden ajattomuus, laatu ja tarkoituksenmukaisuus
- Kestävä design ja jatkuva tuotekehitys
- Design-integriteetti
- Ekologisemmat materiaalit ja reilusti tuotetut raaka-aineet
- Tuotteiden käyttö ja hävittäminen

VASTUULLINEN HANKINTA

- Vastuulliset yhteistyökumppanit
- Työolot valmistuspaikoissa
- Tuoteturvallisuus
- Ihmisoikeudet hankintaketjussa
- Tuotannon ja jakelun ympäristövaikutukset hankintaketjussa

TUOTANNON YMPÄRISTÖ- VAIKUTUKSET

- Ilmastonmuutoksen hillintä/energiatehokkuus
- Materiaalitehokkuus
- Kemikaalit
- Veden käyttö

HENKILÖSTÖN HYVINVOINTI JA OSAAMINEN

- Reilu työnantaja ja vastuullinen työllistäminen
- Osaamisen kehittäminen
- Työhyvinvointi
- Työterveys ja -turvallisuus

VASTUULLINEN LIIKETOIMINTA

- Taloudellinen kannattavuus, hallittu kasvu ja kansainvälistyminen
- Hyvä hallinnointitapa ja riskienhallinta
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Hyväntekeväisyys

MARIMEKKON STRATEGISET VASTUULLISUUSTAVOITTEET

- strategisten tavarantoimittajien sitouttaminen oman vastuullisuutensa kehittämiseen
- ekologisempien materiaalien osuuden kasvattaminen mallistoissa
- tuotteiden kestävyysparantaminen tuotekehityksen ja laadunvalvonnan avulla
- tuotteiden valmistuksessa käytettävien kemikaalien jatkuva seuranta
- tuotteiden ehdoton käyttöturvallisuus kaikissa olosuhteissa
- oman tuotannon ympäristövaikutusten jatkuva vähentäminen suhteessa toiminnan volyymiin
- asiakkaiden valistaminen tuotteiden hoidosta ja käytön-aikaisista vaikutuksista
- henkilöstön tyytyväisyys Marimekkoon ja yhtiön vastuullisuustyöhön



MARIMEKON VASTUULLISUUSTAVOITTEET VUOSIKSI 2011–2015

Kestävä design	Vastuullinen hankinta	Tuotannon ympäristövaikutukset	Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen
Tavoite: ekologisempien materiaalien osuus mallistoissa 20 prosenttia vuoden 2015 loppuun mennessä* Luomupuuvillan käyttöä lisättiin sisustusmallistoissa ja vaattemallistoissa käytettiin edellisvuosia enemmän peltavaa ja selluloosamuuntokuitu lyocellia. Marimekko hyväksyttiin kansainväliseen Better Cotton Initiative (BCI) -aloitteeseen. BCI-puuvillaa tullaan lisäämään mallistoihin portaittain vuoden 2015 mallistoista alkaen. Vuoden 2013 mallistoissa ekologisempien materiaalien osuus myydyistä tekstiilituotteista oli 10 prosenttia. Teimme yhteistyötä Aalto-yliopiston kanssa, ja uudesta ekologisesta loncell-kuidusta valmistettu Marimekon suunnittelema sellukuitumekko esiteltiin Marimekon muotinäytöksessä maaliskuussa 2014. * Ekologisemmista materiaaleista valmistetuiksi tuotteiksi määriteltä tuotteet, joiden koostumuksesta 45 prosenttia tai yli kuuluu MADE-BY-organisaation kuituluokittelun luokkiin A–C. Käsittää esimerkiksi luomupuuvillasta, pellavasta ja lyocellista tai näiden sekoitteista valmistettuja tuotteita.	Tavoitteet: toimittajien arviointi vastuullisuusnäkökulmasta ja sitouttaminen vastuullisuuden kehittämiseen; strategiset riskimäärittäjät Business Social Compliance Initiativen piirissä ja auditoituina vuoden 2015 loppuun mennessä Marimekon ostajille laadittiin toimittajien vastuullisuuden arviointikriteeristö ja pisteytysohjeet. Ensimmäinen arviointikierto tehtiin vuonna 2014 ja jatkossa arvioinnit toteutetaan säännöllisesti. Otimme vastuullisuusnäkökohdat entistä suurempaan rooliin toimittajavierailuiden yhteydessä. Ostajille esiteltiin tehdasvierailujen muistilista avuksi vastuullisuusnäkökulmien arvioinnissa. Aloitimme merkittävempien sisustuksen ja vaatetuksen puuvillatuotteiden toimittajien kanssa keskustelut BCI-puuvillan käyttöönnotosta ja puuvillan jäljitettävyyden merkityksestä. EU:n ulkopuolisten toimittajien BSCI-auditoinnit suoritettiin suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 lopussa Marimekon ostoista EU:n ulkopuolisista toimittajilta 60 prosenttia oli BSCI-auditointiprosessin piirissä. BSCI-auditointien lisäksi EU:n ulkopuolisia tavaroita toimittajia auditoidaan muiden vastaavien auditointijärjestelmien puitteissa. BSCI- ja muut auditoinnit kattavat yhteensä 83 prosenttia Euroopan ulkopuolisista ostoista.	Tavoitteet: oman tuotannon ja Herttoniemen pääkonttorin ympäristövaikutusten jatkuva vähentäminen suhteessa toiminnan volyymiin; ympäristönäkökohtien huomioiminen tuotannon kone- ja laiteinvestoinneissa; säännöllinen ympäristökoulutus ja Green Office -kampanjat henkilöstölle Marimekon omissa kiinteistöissä siirryttiin käyttämään kokonaan uusiutuvasti tuotettua sähköä, mikä laski seurannan piirissä olevia epäsuoria hiilidioksidipäästöjä merkittävästi. Tuotannossa ei tehty merkittäviä kone- ja laiteinvestointeja vuonna 2013, mutta tuotantoon asennettiin uudet vesimittarit, jotka mahdollistavat vedenkulutuksen seurannan jatkossa painokonekohtaisesti. Kaatopaikalle päätyvän sekajätteen määrä väheni merkittävästi edellisvuoteen verrattuna ja oli vain 5 prosenttia syntyneestä jätteestä (12). Henkilöstölle järjestettiin Green Office -kampanjoita energian- ja paperinkulutuksen vähentämiseksi. Henkilöstölle järjestettiin myös jätteen lajittelukoulutusta. Lisäsimme Green Office -tiedotusta intranetissä, osallistuimme työmatkapyöräilyyn kannustavaan Kilometrikisaan ja järjestimme henkilöstöravintolan kanssa kausiruokaviikon tietoisuuden lisäämiseksi.	Tavoitteet: vertailuyrityksiä paremmat henkilöstökyselyn tulokset ja kokonaistulos hyvällä tasolla; henkilöstön kouluttaminen vastuullisuuteen liittyvissä asioissa Marimekon henkilöstökysely, Marimetri, toteutetaan joka toinen vuosi. Kysely toteutettiin edellisen kerran vuonna 2012 ja seuraava tutkimus tehdään vuonna 2014. Koulutimme erityisesti hankinnan, myynnin ja designin parissa työskentelevää henkilöstöä vastuullisuuteen liittyvissä asioissa. Koulutuksissa keskityttiin Marimekon vastuullisuustyön ja sen tavoitteiden läpikäymiseen sekä jaettiin tietoa BSCI:stä, BCI:stä ja materiaalien elinkaaren aikaisista vaikutuksista. Myyjäille laadittiin asiakaspalvelun tueksi tuotelinja- ja tuoteryhmäkohtainen valmis- maayhteenveto taustoittamaan Marimekon tuotteiden valmistusmaita. Suunnittelijoille laadittiin vastuullisen suunnittelun muistilista ja esiteltiin työkaluja materiaalien ympäristövaikutusten arviointiin.





SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Marimekon keskeisimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, henkilöstö, osakkeenomistajat, tavarantoimittajat sekä media. Nämä ovat kaikki sidosryhmiä, joihin Marimekon toiminnalla on merkittävä vaikutus tai joiden toiminnalla voi olla merkittävä vaikutus Marimekon liiketoimintaan. Myös kansalaisjärjestöt ovat entistä kiinnostuneempia Marimekon toiminnasta, etenkin Marimekon tuotteiden valmistusolosuhteista ja raaka-aineiden alkuperästä.

Sidosryhmien kiinnostus vastuullisuuskysymyksiä, kuten tuotteiden alkuperää, ekologisuutta ja valmistusta, kohtaan jatkaa vahvistumistaan. Vuonna 2013 tekstiiliteollisuuden vastuullisuudesta keskusteltiin aktiivisesti mediassa ja sosiaalisessa mediassa. Tämä

näkyi myös Marimekossa vastuullisuutta koskevien asiakaskyselyiden ja median yhteydenottojen lisääntymisenä.

Marimekolla on vakiintuneet käytännöt sidosryhmäyhteistyöhön, esimerkiksi asiakas- ja henkilöstökyselyiden toteutukseen. Vuonna 2013 kokosimme eri toimintojen edustajista koostuvan sidosryhmätiimin, joka kokoontuu säännöllisesti käymään läpi vastuullisuuteen liittyviä sidosryhmien odotuksia, huolenaiheita ja kysymyksiä sekä suunnittelemaan sidosryhmäyhteistyötä.

Vuonna 2011 toteutimme ulkopuolisen asiantuntijan avulla tutkimuksen, jossa selvitettiin Marimekon asiakkaiden ja henkilökunnan suhtautumista vastuullisuusasioihin. Selvityksen mukaan sidosryhmät odottavat Marimekon integroivan vastuullisuuden osaksi toimintaansa ja ottavan vastuun koko

tuotantoketjustaan. Erityisen tärkeinä pidettiin avoimuutta ja tuotteiden alkuperän jäljitettävyyttä. Asiakkaille merkityksellistä oli tuotteiden kotimaisuus, laatu ja ajattomuus. Henkilöstölle tärkeää oli, että Marimekko on vastuullinen ja kannustava työnantaja. Molemmat sidosryhmät pitivät myös ensiarvoisen tärkeänä sitä, että Marimekon alihankintaketjussa ei esiinny lapsityövoimaa ja että tuotanto on ympäristöystävällistä ja eettistä. Kyselyn mukaan sekä henkilöstö että asiakkaat olivat lisäksi kiinnostuneita kohtuullisemmasta kuluttamisesta. Olemme ottaneet kyselyn tulokset huomioon Marimekon vastuullisuustyön suunnittelussa.

SIDOSRYHMÄT, VUOROVAIKUTUS, ODOTUKSET

Tärkeimmät sidosryhmämme	Vuorovaikutuksen muodot	Sidosryhmän odotukset Marimekkoa kohtaan	Marimekon toimenpiteet odotuksiin vastaamiseksi
Asiakkaat	Päivittäinen vuorovaikutus myymälöissä Asiakaspalvelu Kanta-asiakastilaisuudet Asiakaslehti Marikylä-asiakasohjelma Sosiaalinen media (yli 170 000 Facebook-fania) Asiakaskyselyt	Tuotteiden suomalaisuus, laatu, ajattomuus, kestävyys, ekologisuus Tieto alkuperämaasta Tuotantoketjun läpinäkyvyys Ei lapsityövoimaa tuotannossa Tuote- ja kemikaaliturvallisuus Ympäristöystävällinen ja eettinen valmistus ja logistiikka Avoimuus viestinnässä	Myyjien kouluttaminen Asiakaspalautevastaukset Tuotteiden alkuperämaamerkinnot Vastuullisuusviestintä Tuotekehitys ja laadunvalvonta Ekologisempien materiaalien käytön lisääminen Tuotannon energiatehokkuuden lisääminen Alihankintaketjun valvominen ja sitouttaminen vastuullisuuteen (BSCI) Puuviillan tuotanto-olojen kehittäminen (BCI)
Henkilöstö	Päivittäinen vuorovaikutus Kehityskeskustelut Henkilöstötilaisuudet Marimetri-henkilöstökysely Sisäinen verkkosivusto	Vastuullinen ja kannustava työnantaja Arvojen mukainen toiminta Työsuhteiden pysyvyys Turvalliset tuotteet Ei lapsityövoimaa tuotannossa Ympäristöystävällinen ja eettinen valmistus Tuotantoketjun läpinäkyvyys	Henkilöstökyselyn tulosten läpikäynti ja jatkotoimenpiteet Ekologisempien materiaalien lisääminen mallistoihin Vastuullisuusviestintä ja -koulutus Kyselyihin vastaaminen Lista tuotannossa kielletyistä aineista Öko-TEX-sertifikaatit Sertifioitujen toimittajien suosiminen BSCI, BCI, RSN
Sijoittajat, omistajat, analyytikot	Yhtiökokoukset Sijoittajatapaamiset Osavuositiedotukset Tilinpäätös Vuositiedotus Pörssitiedotteet	Vastuullinen toiminta Liikevaihdon kasvu ja kehitys Kannattavuus Myyntivolyymit Riskienhallinta Kustannustehokkuus	Strategian mukaiset myyntivolyymit Markkinointi Hinnointi Yhteistyökumppanuudet Kustannusten hallinta ja budjetointi Riskiarvioinnit ja toimenpidesuunnitelmat
Tavaran-toimittajat	Toimittajatapaamiset Tehdasvierailut Toimittaja-auditoinnit BSCI-koulutukset BCI-koulutukset Jatkuva yhteydenpito	Pitkät ja vakaat yhteistyösuhteet Vastuulliset ostokäytännöt Tilausten hallinta Toimintaperiaatteiden noudattaminen Tilausvolyymit Tiedonjako ja määräystenmukaisuus Kestävä hintataso	Tiivis yhteistyö toimittajien kanssa ja säännölliset tehdasvierailut Hankintaprosessin kehittäminen Ostosopimukset Toimittajien toimintaohjeet BSCI-auditoinnit Jatkuva yhteydenpito
Yhteiskunta, media, viranomaiset, järjestöt, ammattiyhdistykset	Tiedotteet Verkkosivusto Kyselyihin vastaaminen ja tutkimuksiin osallistuminen Lehdistötilaisuudet Tapaamiset Jäsenyydet järjestöissä (BSCI, BCI, Finatex ry, Tekstiili- ja Muotialat TMA, EK:n vastuullisen yritystoiminnan kehittämisryhmä)	Alihankintaketjun tuotanto-olosuhteet ja läpinäkyvyys Tuoteturvallisuus Tuotannon ympäristövaikutusten hallinta Ihmisoikeuksien toteutuminen hankintaketjussa Riittävä palkkaus hankintaketjussa	Vastuullisuusviestintä ja -raportointi Kyselyihin vastaaminen Kemikaalien hallinta Sertifioitujen toimittajien suosiminen Riskiarvioinnit toimitusketjussa BSCI-auditoinnit

ARVOKETJU JA TOIMINNAN VAIKUTUKSET

Marimekko on designtalo, joka suunnittelee, valmistaa ja valmistuttaa tuotteita ja myy niitä sekä omissa Marimekko-liikkeissä että jälleenmyyjien kautta ympäri maailman. Arvoketjumme on laaja ja monimuotoinen kuten monilla kuluttajatuoteyrityksillä.

Marimekko on erittäin pieni toimija globaaleilla markkinoilla, mutta toimialan yhteiset vaikutukset sidosryhmiin, ympäröivään yhteiskuntaan ja ympäristöön ovat merkittäviä. Globaali tekstiiliteollisuus on etenkin naisten merkittävä työllistäjä. Teknologian kehittämisestä ja tuotannon automatisoitumisesta huolimatta vaatteet ja kodinsisustustuotteet ommellaan edelleen pääosin ompelukoneilla, joita käyttävät yksittäiset ompelijat. Tuotannon työolosuhteet ja ihmisoikeudet, esimerkkeinä järjestäytymisoikeus, riittävä palkkaus ja turvalliset työolot, ovat merkittäviä sosiaalisen vastuun näkökulmia globaalissa hankintaketjussa sekä lopullisen tuotteen valmistuksessa että raaka-aineiden, kuten puuvillan, tuotannossa. Tekstiiliteollisuuden ympäristövaikutukset liittyvät erityisesti energian- ja vedenkulutukseen, materiaalihokkuuteen ja tuotannossa käytettäviin kemikaaleihin.

Vahvana bränditalona voimme edistää kestävämpää kuluttamista ja auttaa asiakkaitamme vähentämään omia ympäristövaikutuksiaan suunnittelemalla kestäviä tuotteita vastuullisista raaka-aineista ja kouluttamalla asiakkaita käytön aikaisten ympäristövaikutusten vähentämiseen. Marimekon mahdollisuudet vaikuttaa arvoketjun eri vaiheissa vaihtelevat tuotteen ja työvaiheen mukaan. Siksi yhteistyö tavarantoimittajien ja toimialan muiden toimijoiden kesken on ensiarvoisen tärkeää.

RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

Marimekon kansainvälistyminen ja tavoitteemme kestävä kehityksen edistämisestä tuovat mukanaan uusia haasteita ja riskejä, joihin meidän tulee vastata toiminnassamme. Samalla

avautuu myös monia mahdollisuuksia kestävä liiketoiminnan turvaamiseksi. Vuonna 2013 päivitimme riskiarviomme vastuullisuusriskien osalta. Merkittävimmiksi riskeiksi olemme tunnistanee

- kuluttajien muuttuvat odotukset
- hankintaketjun työolot ja toimittajien toimintaohjeiden rikkomukset
- ihmisoikeusrikkomukset erityisesti puuvillan viljelyssä
- ilmastonmuutoksen vaikutukset raaka-aineiden, kuten puuvillan, saatavuuteen ja hintaan
- kiellettyjen ja rajoitettujen kemikaalien käyttö tuotannossa
- ympäristölle haitalliset tuotantomenetelmät hankintaketjussa
- läpinäkyvyyden puute hankintaketjussa.

Kohtuutta ja kestävyyttä kuluttamiseen

Marimekon tuotteet suunnitellaan kestävänsä aikaa. Emme tee nopeasti kiertävää pintamuotia, vaan suunniteltuamme ohjaavat ajattomuus, laatu ja tarkoituksenmukaisuus. Kasvavan kulutuksen haaste tarjoaa mahdollisuuden kestävämpään kuluttamiseen. Samaa aikaan kun väestö ja globaali kulutus kasvavat vauhdilla, voimme yhdessä asiakkaidemme kanssa haastaa tätä kehitystä: hidastaa tahtia ja pyrkiä vähentämään liiallista kulutusta. Laatu ja kestävyys arvoistavat tyytyväiset asiakkaat auttavat meitä kannattavan liiketoiminnan luomisessa.

Läpinäkyvyys on vastuullisuutta

Asiakkaiden tietoisuuden kasvaessa myös tiedostavat kulutusvalinnat lisääntyvät. Teemme jatkuvasti töitä, jotta toimintamme olisi läpinäkyvämpää ja jotta voisimme tarjota asiakkaillemme tarkempaa tietoa tuotteista, niiden alkuperästä ja valmistusolosuhteista. Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen on pitkäjänteistä työtä, jota teemme yhdessä hankintaketjun kumppanien kanssa ja jonka suhteen toivomme sidosryhmiltämme kärsivällisyyttä. Olemme aloittaneet selvitystyön hankintaketjun läpinäkyvyyden lisäämiseksi

hankintaprosessimme laajemman kehittämisen yhteydessä. Tavoitteenamme on julkistaa Marimekolle tuotteita valmistavien tehtaiden tietoja vuoden 2015 loppuun mennessä.

Uudet markkinat, uudet odotukset

Marimekon kansainvälistymisen myötä meillä on mahdollisuus valloittaa uusien asiakkaiden sydämet. Asiakkaamme eri markkinoilla odottavat meiltä eri asioita esimerkiksi mallistojen ja materiaalien suhteen. Myös suhtautuminen ja odotukset tuotteiden ja materiaalien ekologisuudesta tai esimerkiksi valmistusmaiden suhteen vaihtelevat alueittain. Yhteistä kuitenkin on, että kuluttajat haluavat tietää tuotteiden alkuperästä ja vaativat reiluja valmistusolosuhteita.

Markkinakohtaisten tarpeiden ja odotusten huomioiminen mallistotyöskentelyssä ja myymäläkonseptin kehittämisessä on tärkeää. Toisaalta meidän tulee pitää kiinni Marimekon omaleimaisesta ilmeestä ja suunnittelusta. Meidän on siis tunnettava asiakkaamme entistä paremmin – kaikkialla missä toimimme.

Ilmastonmuutos – haaste ja mahdollisuus

Ilmastonmuutos tuo mukanaan monia haasteita – energian, veden ja raaka-aineiden niukkuuden sekä luonnon monimuotoisuuden kaventumisen uhan. Ilmastonmuutos vaikuttaa suoraan esimerkiksi Marimekon tärkeimmän raaka-aineen puuvillan tuotantoon ja tätä kautta raaka-aineen hintaan ja saatavuuteen. Lisääntyvät sään ääri-ilmiöt vaikuttavat myös viljelyolosuhteisiin.

Näemme haasteet myös mahdollisuuksina, joita hyödynnämme liiketoiminnan kehittämisessä. Voimme parantaa energia-, vesi- ja materiaalihokkuutta jo nyt olemassa olevan teknologian avulla, esimerkkinä tästä digitaalinen painaminen. Myös uusien toimintamallien ja tuotantomenetelmien kehittäminen tarjoaa mahdollisuuksia. Esimerkiksi uudet energiamuodot ja materiaali-innovaatiot vähentävät

riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja perinteisistä luonnonkuiduista ja pienentävät siten tuotantoketjun ympäristövaikutuksia.

Rakas, haastava puuvilla

Puuvilla on Marimekon perinteisin ja käytetyin materiaali – luonnonkuitu, joka tuntuu miellyttävältä iholla, mutta on osoittautunut haastavaksi jäljittää läpi monivaiheisen tuotantoketjunsä. Haluamme, että käyttämämme puuvilla on tuotettu reiluissa olosuhteissa ja että viljelijät ovat saaneet työstä asiallisen korvauksen.

Haaste on toimialan yhteinen. Lapsi- ja pakkotyövoimaa esiintyy edelleen tietyillä puuvillan viljelyalueilla. Joissain tapauksissa on myös mahdollista, että eri alkuperämaiden puuvillaa sekoitetaan keskenään todellisen alkuperän peittämiseksi.

Tieto raakapuuvillan alkuperästä ei nykyisellään välttämättä kulkeudu riittävän hyvin viljelijältä puhdistamoon, välittäjälle, kehräämön, kutomoon ja kankaan loppukäyttäjälle. Kun tuotteita on tuhansia ja hankintaketjussa monta porrasta, kuten Marimekolla, on puuvillan alkuperän tarkka jäljitettävyyden kaikkien tuotteiden osalta käytännössä mahdotonta.

Esimerkiksi luomupuuvilla ja Reilun kaupan puuvilla tarjoavat sertifiointien avulla ongelmaan ratkaisuja. Toisaalta kuluttaja maksaa sertifiointi- ja jäljitettävyysetketjusta korkeamman hinnan. Haluamme lähestyä puuvillan jäljitettävyyshaastetta kokonaisvaltaisemmin. Vuonna 2013 otimme merkittävän askeleen kohti parempaa puuvillaa liittymällä kansainväliseen Better Cotton Initiative -aloitteeseen, jonka tavoitteena on tehdä globaalista puuvillantuotannosta kestävämpää kouluttamalla viljelijöitä tehokkaampien, vähemmän vettä ja kemikaaleja käyttävien viljelymenetelmien käytössä. BCI-puuvillaa tullaan lisäämään systemaattisesti Marimekon mallistoihin vuodesta 2015 lähtien. Yhdessä muiden BCI-aloitteen jäsenten kanssa vaikuttamme globaaliin puuvillan tuotantoon laajemmin kuin jos toimitimme yksin.

Vastuullisuuteen liittyvien riskien hallinta

Marimekon yritys vastuuriskien hallinnassa noudatetaan yhtiön yleisiä riskienhallintaperiaatteita. Arvioimme riskejä systemaattisesti vuosittain ja määrittelemme toimenpiteet tunnistettuihin riskeihin vastaamiseksi. Seuraamme toimenpiteiden toteutumista säännöllisesti. Johtoryhmä käsittelee tunnistetut riskit ja toimenpiteet niihin vastaamiseksi vuosittain.

VASTUULLISUUSVIESTINTÄ **JA -KOULUTUS**

Marimekon vastuullisuusraportointia kehitetään vastaamaan tärkeimpien sidosryhmien – asiakkaiden, henkilöstön, omistajien, tavarantoimittajien ja median – sekä muiden Marimekosta kiinnostuneiden tahojen odotuksia.

Asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kiinnostus vastuullisuusasioita kohtaan kasvaa vuosi vuodelta, ja olemme tunnistanee tarpeen lisätä sekä sisäistä että ulkoista vastuullisuusviestintää ja -raportointia. Saimme vuonna 2013 esimerkiksi kansalaisjärjestö Finnwatchilta palautetta raportoinnistamme, ja haluammekin nyt lisätä avoimuutta laajentamalla raportointiamme edelleen.

Asetimme vuonna 2013 tavoitteeksemme vastuullisuusviestinnän viemisen lähemmäs kuluttajaa asiakaslehtien, sosiaalisen median ja myymälöiden kautta. Koulutamme myymälähenkilökuntaa vastuullisuusasioissa säännöllisesti, jotta asiakkaat saavat vastauksia heitä askarruttaviin kysymyksiin heti myymälässä. Viimeisimmät koulutukset järjestettiin lokakuussa 2013 ja asiakaskyselyihin vastaamisen avuksi myymälöille toimitettiin loppuvuodesta yhteenveto Marimekon hankinnasta ja valmistusmaista. Vastuullisuusasioista viestitään sisäisesti myös intranetissä, henkilöstökoulutuksissa sekä erillisillä tiedotteilla.

Joulukuussa 2013 järjestimme Marimekon Facebook-sivulla keskustelutunnin tuotejohtajamme kanssa ja saimmekin rohkaisevaa palautetta sosiaalisen median hyödyntämisestä sidosryhmävuoropuhelussa. Suora palaute ja

sidosryhmien esittämät kysymykset tukevat meitä toiminnan kehittämisessä.

Vuonna 2013 lisäsimme joitakin uusia tunnuslukuja muun muassa hankintaketjusta raportointiin, päivitimme olennaiset vastuullisuusnäkökohdat ja uudistimme vastuullisuusviestintäämme palvellaksemme lukijoita entistä paremmin. Vuosikertomuksessa kerromme tiivistetysti kuluneen vuoden tapahtumista, tavoitteista ja toimenpiteistä niiden saavuttamiseksi. Tämä vain verkkosivuilla julkaistava vastuullisuusraportaus taas on kattavampi katsaus Marimekon vastuullisuustyöhön, sen johtamiseen, tavoitteisiin ja tuloksiin.

Hyödynnämme nyt ensimmäistä kertaa kansainvälistä GRI G4 -raportointiohjeistoa. Tiivistetty GRI-sisältövertailu tämän katsauksen lopussa ja laajempi vertailu verkkosivuillamme parantavat katsauksen vertailukelpoisuutta ja helpottavat tiedonhakua. GRI G4 -ohjeiston rinnalla olemme soveltaneet myös muutamilta osin pilotoituvaiheessa olevaa GRI:n vaatetus- ja jalkineiteollisuuden toimialakohtaista ohjetta.

Kestävä design

Marimekon tuotteet on suunniteltu kestävänsä aikaa ja pysymään kauniina. Oikein hoidettuina niistä on iloa pitkään. Tuotesuunnittelu on Marimekon liiketoiminnan ydin ja yksi tärkeimmistä kestävänsä kehityksen näkökulmista Marimekon kannalta.

Suunnittelussa ja tuotekehityksessä tehtävät valinnat vaikuttavat merkittävästi tuotteen käyttöön ja sen elinkaaren ympäristövaikutuksiin. Hyvin suunniteltu, ajaton, laadukas ja tarkoituksenmukainen tuote tuo käyttäjälleen iloa pitkään ja on siksi kestävä valinta.

Kestävyys onkin tuotteen ekologisuuden keskeinen mittari, ja tavoitteemme on, että oikein hoidettuina Marimekon tuotteet kestävät sukupolvelta toiselle.

Aineeton pääoma, kuten tekijänoikeudet, on yhä keskeisempi asia globaalissa liiketoimintaympäristössä. Kasvavalle ja kansainvälistyvälle Marimekolle se tarkoittaa design-integriteetin merkityksen korostumista. Suunnitteluprosessin läpinäkyvyys ja luovan prosessin dokumentointi yhdessä suunnittelijoiden kanssa ovat tärkeä osa suunnittelutyötä.

AJATTOMUUS, LAATU JA TARKOITUKSENMUKAISUUS

Marimekon suunnittelijoille kestävä design on itsestäänselvyys. Marimekon tuotteiden tulee olla laadukkaita ja kestää aikaa. Kestävänsä designin saralla tapahtuu paljon – syntyy uusia näkökulmia suunnitteluun, vaihtoehtoisia materiaaleja sekä energia-, vesitai materiaalitohokkaita prosesseja. Marimekon suunnittelijat saavat uusia näkökulmia kestävänsä suunnitteluun esimerkiksi koulutuksista ja luennoilta. Tärkeintä on kuitenkin suunnittelijoiden oma kiinnostus ja innostus kestävänsä, merkitykselliseen designiin.

Vuonna 2013 sekä talon omille että freelancesuunnittelijoille järjestettiin

workshop, jossa käytiin läpi tuotteiden ja materiaalien ympäristövaikutuksia sekä kestävänsä suunnittelun strategioita. Työn tueksi kehitetty vastuullisen suunnittelun muistilista auttaa huomioimaan tuotteen elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset jo suunnitteluprosessissa. Muistilistan avulla suunnittelijat voivat esimerkiksi pisteyttää vaateen ympäristönäkökohtien perusteella ja tehdä kestävämpää valintoja suunnittelutyön aikana.

Uuden tuotteen sijaan voidaan suunnitella myös uusi palvelu – Marimekko on ollut mukana helsinkiläisessä Vaatelainaamossa vuodesta 2012 lähtien. Vaatelainaamosta voi lainata Marimekon ja muiden suunnittelijoiden tuotteita kuukausimaksua vastaan, eikä tuotetta tarvitse ostaa itselle. Vaatelainaamon kaltaiset palvelut ovat hyvä vaihtoehto ympäristötietoiselle kuluttajalle.

TUOTEKEHITYKSEN TÄRKEÄ ROOLI MATERIAALIEN KARTOITUKSESSA

Marimekolla on kolme tuotelinjaa ja useita tuotekategorioita: sisustustuotteet, vaatetus sekä laukut ja asusteet. Tuotevalikoiman laajuudesta johtuen myös raaka-ainevalikoima on laaja. Vaikka puuvilla on Marimekolle perinteisin ja käytetyin raaka-aine, suunnittelijat etsivät jatkuvasti myös uusia materiaaleja. Puuvillan lisäksi mallistoissa käytetään esimerkiksi pellavaa, villaa, merinovillaa, lyocellia, modaalaa, viskooisia, silkkiä ja nahkaa.

Kullakin materiaalilla on omat elinkaaren aikaiset ympäristö- ja sosiaaliset

vaikutuksensa eikä yksiselitteistä vastausta ole esimerkiksi siihen, mikä kuitu on ekologisin. Materiaalivalinnoissa täytyy huomioida myös tuotteen käyttötarkoitus ja materiaalin soveltuvuus kyseiseen tarkoitukseen. Aihetta tutkitaan jatkuvasti ja myös suunnittelijoiden käyttöön on luotu erilaisia työkaluja ja ympäristövaikutusten arvioimiseksi. Olemme Marimekossa hyödyntäneet esimerkiksi MADE-BY-organisaation kuitumateriaalien luokittelutyökalua ja tutustuneet Sustainable Apparel Coalitionin Higg- ja Materials Sustainability -indekseihin, jotka mahdollistavat eri materiaalien vertailun energian, veden, jätteiden ja kemikaalien näkökulmasta.

Marimekon suunnittelijat ja tuotekehitys ovat avainasemassa eri materiaalivaihtoehtojen kartoituksessa ja testauksessa. Tavoitteenamme on lisätä ekologisempien materiaalien osuutta mallistoissamme 20 prosenttiin vuoden 2015 loppuun mennessä. Useat tekijät vaikuttavat mallistojen materiaali-kaumiin. Kunkin tuotteen kohdalla on pohdittava tuotteen käyttötarkoitusta ja kaupallisia menestymismahdollisuuksia, minkä vuoksi kaikki tuotteet eivät aina pääse tuotantoon asti. Joissakin ekologisemmissa materiaaleissa esimerkiksi värivalikoima on rajallinen tai materiaalit eivät täytä Marimekon tiukkoja laatu-kriteereitä. Tavoitteet ohjaavat toimintaa haluttuun suuntaan ja kannustavat etsimään uusia ratkaisuja. Vuoden 2013 mallistoissa ekologisempien materiaalien osuus oli noin 10 prosenttia. Ekologisempien materiaalien osuutta mallistoissa kasvatetaan suunnitelmallisesti, ja siihen vaikuttaa myös asiakkaiden kysyntä.

Suunnittelu- prosessi Marimekossa

Marimekon mallistot saavat alkunsa inspiraatiopäivästä. Vaate- ja kuviosuunnittelijat, assistentit sekä taiteellinen johto kokoontuvat kaksi kertaa vuodessa Marimekko-taloon ideoimaan yhdessä – kertomaan toisilleen, mikä juuri sillä hetkellä on kiinnostavaa.

Inspiraatiopäivän tunnelmien perusteella koostetaan värikartta. Päävärien lisäksi valitaan kuoseja, sekä uusia että vanhoja, ja ryhdytään hahmottelemaan mallistojen rakennetta ja valitsemaan käytettäviä materiaaleja.

Marimekko tuo joka vuosi markkinoille kymmeniä uusia kankaita. Suunnittelijalla on työssään mahdollisimman vapaat kädet – Marimekko luottaa tekijöidensä luovuuteen. Syntyneen kuosin tarina ja luonnokset käydään suunnittelijan kanssa tarkasti läpi, jotta voidaan luoda merkityksellisiä tuotteita ja jakaa kuosin tarina myös Marimekon ystävien kanssa. Matka suunnittelijan luonnoksesta valmiiksi painokankaaksi tai vaatteeksi myymälän hyllylle kestää noin vuoden, sillä kuvia ja vaatemallit kulkevat monen ammatillaisen käsien kautta.

Suunnitteluvaiheen päätökset vaikuttavat myös tuotteen ekologisiin ominaisuuksiin. Näitä ovat esimerkiksi tuotteen ajattomuus ja monikäyttöisyys, materiaalin laadukkuus ja kestävyys, kuosien asettelu ja leikkuujätteen määrä, tuotteen rakenteelliset ratkaisut ja hoidon tarve sekä tuotteen kierrätettävyys. Päätöksenteon tueksi suunnittelijoille laadittiin vuonna 2013 vastuullisen suunnittelun muistilista. Sen avulla suunnittelijat voivat tehdä ympäristön kannalta kestävämpiä valintoja suunnittelutyössään.

Valmiit tuoteluonnokset siirtyvät suunnittelijoilta suunnitteluassistenttien käsiin tarkempien työpiirrosten laatimista varten. Tuotteesta riippuen suunnitteluprosessiin osallistuu sekä Marimekon omia että yhteistyökumppaneiden tuotekehittelijöitä, mallimestareita ja ompelijoita, jotka aikovat suunnittelijoiden ideoista mallikappaleet. Mallikappaleiden hyväksymisen jälkeen tuotteet ansaitsevat paikkansa myytävässä mallistossa ja aikanaan tuotannossa.

Sisustuskankaat ja osa vaatetuksen, laukkujen ja asusteiden kankaista painetaan Marimekon sydämessä, omassa painossa Helsingin Herttoniemessä. Nelisenkymmentä työntekijää ahkeroi kahdessa vuorossa painohallin eri työpisteissä: värikeittiössä, painokoneiden, höyryttimen, pesukoneen, viimeistysten ja kankaantarkastuksen parissa. Painokoneet suoltavat painettua kangasta yli miljoona metriä vuodessa.



Seuraamme aktiivisesti uusiin materiaaleihin liittyvän tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan tuloksia. Olemme erityisen innoissamme hankkeista, joissa puuselluloosasta valmistetaan tekstiilikuituja. Vuoden 2013 lopulla tutustuimme Aalto-yliopiston tutkimusryhmän kehittämään kotimaisesta puuselluloosasta tehtyyn Ioncell-kuituun ja halusimme esitellä uudesta materiaalista valmistetun tuotteen vuoden 2014 ensimmäisessä muotinäytöksessämme. Aallon tutkimusryhmä otti vastaan haasteen kuidun tuotannosta, ja Tuula Pöyhösen suunnittelema muunneltava, monikäyttöinen ja ekologinen Allu-mekko nähtiin maaliskuussa 2014 Helsingin rautatieasemalla järjestetyssä muotinäytöksessä. Ioncell-kuitu ei ole vielä teollisessa tuotannossa, mutta materiaalin jatkokehitys on käynnissä, ja toivomme saavamme tulevaisuudessa Marimekon mallistoon suomalaisesta koivusta valmistettuja tuotteita.

YLIJÄÄMÄKANKAAT HYÖTYKÄYTTÖÖN

Materiaalitehokkuus on olennaisessa roolissa Marimekon tuotannossa syntyvien jätemäärien ehkäisemisessä ja minimoinnissa. Syntyvää leikkuujätettä voidaan vähentää jo kuvion suunnitteluvaiheessa ottamalla huomioon kuvion todennäköinen käyttötarkoitus ja kuvion kohdistuminen kankaalle. Myös vaateen tai sisustustuotteen kaavoitusvaihe on olennainen, kun leikkuujätettä pyritään vähentämään. Kaavat asetellaan ohjelmiston avustuksella niin, että hukkaa syntyy mahdollisimman vähän. Joskus hukkan syntyy on kuvion ja kaavan asettelun avulla mahdotonta välttää, mutta tällöin voidaan jo suunnitteluvaiheessa miettiä, miten syntyvä hukkapala voidaan hyödyntää esimerkiksi toisena tuotteena.

Marimekon suunnittelu- ja tuotekehitystiimit seuraavat hukkaprosenttia

tarkkaan. Jätteen minimointi on kaikkien etu, onhan se myös taloudellisesti kannattavaa. Painokankaamme käyvät läpi tarkan seulan ennen kuin ne jatkavat matkaansa kaappoihin. Kakkoslaatuista kankaista valmistetaan kasseja ja työn alla on myös muita tuotteita vuodeksi 2014.

Joskus käy syystä tai toisesta niin, että esimerkiksi vaatetuksen mallistosta jää yli kankaita. Ylijäämät pyritään hyödyntämään puolivuositaisissa ystävämyynneissämme erikoistuotteina tai uudistuotantoina. Kangasta myydään myös ompelun ystäville Marimekon tehdasmyymälöissä ja toisinaan sitä lahjoitetaan esimerkiksi lähiseudun päiväkoteihin lasten askartelutuokioihin.

Vuonna 2013 Marimekossa käynnistettiin sisäisesti ylijäämämateriaalien ja leikkuujätteen hyötykäyttöä entisestään lisäävä projekti. Marimekon suunnittelijat ottivat haasteen vastaan ja suunnittelivat ylijäämämateriaaleja sekä kakkoslaatuista kankaita hyödyntäviä tuotteita. Ensimmäiset uudet projektin tiimoilta valmistetut tuotteet – Marimekon pukupussit – esiteltiin ystävämyynnissä tehdasmyymälöissämme keuhällä 2014. Tavoitteenamme on, että ylijäämäkankaita ja leikkuujätettä hyödyntävästä projektista tulee jatkuva ja kiinteä osa mallistotyöskentelyä niin, että mahdollisen ylijäämän tai leikkuujätteen hyödyntäminen huomioidaan jo malliston työstövaiheessa. Aiheen tiimoilta on tekeillä myös Marimekon työntekijän opinnäytetyö, jonka tuloksia toivomme voivamme hyödyntää toiminnassamme jatkossa.

TUOTTEIDEN KÄYTTÖ JA HÄVITTÄMINEN

Marimekon tuotteet on suunniteltu kestämaan aikaa ja pysymään kauniina. Oikein hoidettuina niistä on iloa pitkään, ja parhaimmillaan ne kestävät sukupolvelta toiselle. Hoito on tärkeää

myös ympäristön kannalta, sillä tekstiilituotteen elinkaaren aikana syntyvistä päästöistä ja energiankulutuksesta jopa kaksi kolmasosaa syntyy käytön aikaisesta pesusta ja ylläpidosta. Asiakas voi siis auttaa meitä tekemällä Marimekko-tuotteesta yhä ekologisemman valinnan hoitamalla sitä oikein hoito-ohjeen mukaisesti ja käyttämällä ympäristön kannalta parempia pesuaineita.

Jokainen tuote tulee kuitenkin käyttöikänsä päähän – joko käyttäjästä tai tuotteesta itsestään johtuvasta syystä. Tuotteen väri ei välttämättä enää miellytä tai koko ei ole sopiva. Marimekon tuotteet laitetaan vuonna 2011 tehdyn asiakaskyselymme perusteella kiertoon ystäväille tai tuttavalle, myydään kirpputorilla tai hyödynnetään materiaalina muuhun käyttöön. Vain noin kuusi prosenttia asiakaskyselyyn vastanneista kertoi Marimekon tuotteen päätyvän sekajätteenä kaatopaikalle. Kuitenkin esimerkiksi Suomessa tekstiilijätettä päätyy kaatopaikalle keskimäärin lähes neljä kiloa vuodessa jokaista suomalaista kohti ja noin kuusi kiloa poltetaan energiajätteenä. Se on merkittävä määrä. Tekstiilijätteen vähentäminen onkin Marimekon kaltaisten yritysten lisäksi kuluttajien vastuulla. Jokainen voi vaikuttaa omaan ostokäytäytymiseensä ja siihen, että ostaa laadukasta ja kestävä.

Lainsäädännön muuttuessa tuotteen kierrätyskelpoisuudesta tulee entistä tärkeämpää. Vuodesta 2016 lähtien vaatteita ja muita tekstiilituotteita ei saa viedä kaatopaikalle Suomessa. Tuotteen elinkaaren päättymisen jälkeinen kierrätys on yksi jo suunnitteluvaiheessa huomioitava seikka. Tärkeämpää on kuitenkin se, että tuote itsessään on kestävä ja tarkoituksenmukainen ja tuo käyttäjälleen iloa pitkään. Sitä on Marimekon kestävä suunnittelu.

Uudesta kotimaisesta koivuselluloosa-kuidusta neulottiin Marimekko

Marimekko seuraa tiiviisti materiaalien tuotekehitystä voidakseen tarjota uudenlaisia ja myös ekologisempia materiaalivaihtoehtoja asiakkailleen. Marimekko tutustui uuteen selluloosakuituinnovaatioon Finnish Bioeconomy Cluster FIBICin järjestämässä tilaisuudessa syksyllä 2013 ja otti oitis yhteyttä sen kehittäjiin. Marimekon ja Aalto-yliopiston yhteistyön tuloksena syntynyt, uudesta loncell-kuidusta neulottu Allu-mekko esiteltiin Marimekon muotinäytöksessä Helsingin rautatieasemalla maaliskuussa 2014. Mekon on suunnitellut Tuula Pöyhönen.

Ekologisemman loncell-kuidun raaka-aineena käytetään suomalaisista sellutehtaista saatavaa kotimaista koivuperäistä liukosellua. Kuidun valmistusmenetelmän on kehittänyt Aalto-yliopiston professorin Herbert Sixtan tutkimusryhmä, ja se perustuu Helsingin yliopistossa professori Ilkka Kilpeläisen johdolla kehitettyihin ionisiin liuottimiin. Loncell-kuitu on vahvempaa kuin puuvilla ja viskoosi, ja se hohtaa kauniisti ja tuntuu miellyttävältä. Jos kaikki menee hyvin, kuitua voidaan alkaa tuottaa teollisessa mittakaavassa 3–5 vuoden kuluttua.

”Jos tästä uudesta valmistusmenetelmästä saadaan kaupallinen menestys, voidaan sillä korvata puuvillaa ja nyt maailmanmarkkinoita hallitsevia öljypohjaisia tekokuituja, kuten polyesteriä. Uusien ekologisten materiaalien kysyntä kasvaa jatkuvasti, kun kuluttajat eri puolilla maailmaa haluavat ekologisempia ja vastuullisempia tuotteita. Myös suomalaisen osaamisen arvostus maailmalla on erittäin korkea, joten olisi todella hienoa, jos tällainen innovaatio lähtisi Suomesta. Olikin hienoa päästä mukaan jo näin alkuvaiheessa tähän Aalto-yliopiston kehitystyöhön”, kertoo Mika Ihmuotila.



Vastuullinen hankinta

Oman tuotannon lisäksi Marimekon tuotteita valmistetaan alihankintana Suomessa ja ulkomailla. Marimekon laaja tuotevalikoima vaatii useiden tuotteiden osalta erityisosaamista ja tuotantokapasiteettia, jota ei välttämättä löydy Suomesta tai edes Suomen lähialueilta. Osaavan ja monipuolisen hankintaketjumme avulla voimme tarjota asiakkaillemme laajemman tuotevalikoiman ja laadukkaat tuotteet.

Suurin osa Marimekon tuotteita valmistetaan EU:n alueella ja noin viidesosa EU:n ulkopuolella. Riippumatta siitä, missä tuotteet valmistetaan, olemme aina tarkkoja valmistusolosuhteista. Hankintaamme ohjaavat vastuullisen hankinnan periaatteet ja Marimekon toimittajien toimintaohjeet. Marimekko kuuluu myös eurooppalaiseen Business Social Compliance Initiative (BSCI) -aloitteeseen, jonka tavoitteena on edistää työolojen valvontaa ja kehittää työolosuhteita globaaleissa hankintaketjuissa.

VALITSEMME YHTEISTYÖKUMPPANIT HARKITEN

Hyvät ja osaavat tavarantoimittajat ovat avainasemassa Marimekon kilpailukyvyssä. 30 suurinta alihankkijaa valmistaa 80 prosenttia alihankintana valmistettavista tuotteista. Useat yhtiön käyttämistä alihankkijoista ovat pitkäaikaisia kumppaneita.

Vuosittain aloitamme yhteistyön myös joidenkin uusien toimittajien kanssa, esimerkiksi kun mallistoon tulee täysin uudenlaisia tuotteita. Uutta toimittajaa valitessamme teemme

kokonaisvaltaisen arvion, jossa huomioidaan esimerkiksi toimittajan osaaminen ja laatu, tuotantokapasiteetti, toimitusajat sekä valmistuskustannukset. Huomioitavia vastuullisuusnäkökulmia ovat esimerkiksi työolosuhteet, työturvallisuuskäytännöt ja mahdolliset sosiaalisen tai ympäristövastuun sertifikaatit sekä auditoinnit. Marimekon ostajille on laadittu toimintaohje vastuullisuusnäkökohtien arvioimiseksi uusia toimittajia valitessa. Kartoittaessaan uusia toimittajia EU:n ulkopuolisissa maissa Marimekko suosii SA8000-sertifioituja tai BSCI-auditointien piirissä olevia toimittajia. Tapauskohtaisesti toimittajiksi voidaan hyväksyä myös muiden sosiaalisen vastuun auditointien piirissä olevia yrityksiä.

Tavarantoimittajien kanssa solmitavat ostosopimukset sitovat tavarantoimittajan Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimusten ja Marimekon toimittajien toimintaohjeen noudattamiseen. Toimintaohjeen noudattamista valvotaan omien tehdasvierailujen yhteydessä ja Euroopan ulkopuolella myös ulkopuolisten tehdastarkastuksiin erikoistuneiden riippumattomien tarkastajien toimesta.

TOIMITTAJA-ARVIOINNIT YHTEISTYÖN TUKENA

Vastuullisuus on perinteisesti ollut yksi toimittajiltamme edellytettävistä asioista. Vuonna 2013 kehitimme hankinnan tueksi toimittajien arviointityökalun, jossa vastuullisuusnäkökohdat muodostavat laadun sekä palvelu- ja hintatason lisäksi säännöllisesti arvioitavan osa-alueen.

Arvioimme sekä uusia että olemassa olevia toimittajia vuosittain. Toimittajien vastuullisuuden arvioinnissa kiinnitämme huomiota esimerkiksi sosiaalisen vastuun auditointien tuloksiin, ympäristövastuun tavoitteisiin, toimittajan oman hankintaketjun hallintaan sekä toimittajan proaktiivisuuteen vastuullisuusasioissa. Lisäksi huomioimme mahdolliset tarjolla olevat ekologisemmat materiaalivaihtoehdot. Säännölliset arvioinnit auttavat meitä kehityskohdientunnistamisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Toimittajien arvioinnin lisäksi Marimekon omat ostokäytännöt ovat vastuullisen hankinnan näkökulmasta olennaisessa roolissa. Meidän täytyy huolehtia siitä, että oma ostotoimintamme on taloudellisesti kestävää myös alihankkijan näkökulmasta ja mahdollistaa alihankkijan vastuullisen toiminnan. Huolehdimme esimerkiksi siitä, että edellyttämämme toimitusajat ja tilausmuutokset mahdollistavat tuotannon kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella työmäärällä.

TEHDASTARKASTUKSET TUKEVAT TOIMINNAN KEHITTÄMISTÄ

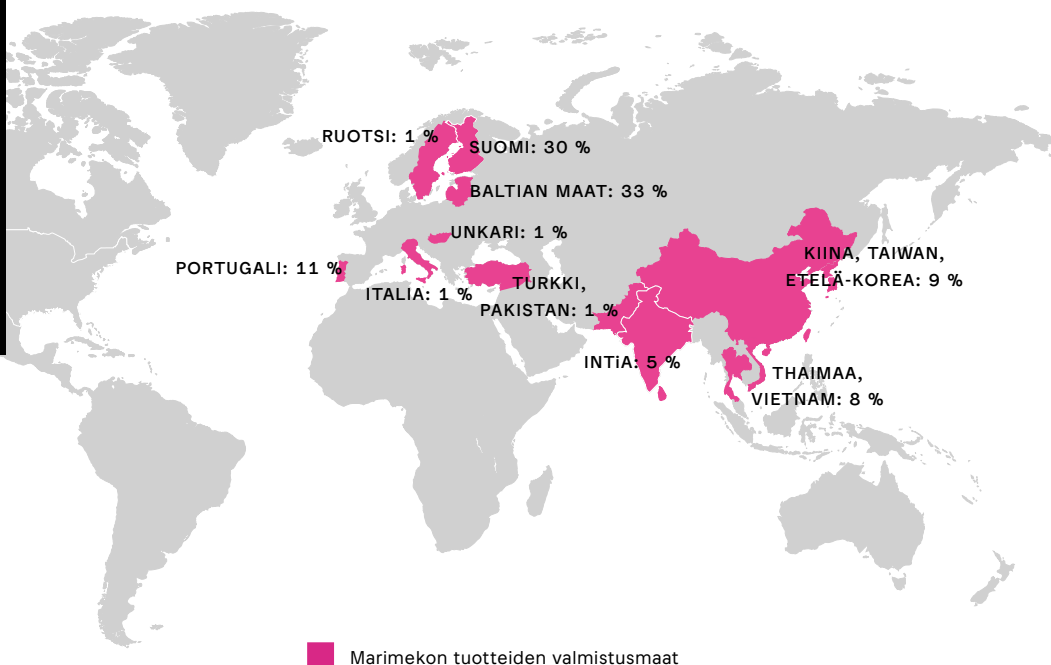
BSCI:n jäsenenä Marimekko on sitoutunut EU:n ulkopuolisten, BSCI:n määrittelemissä riskimaissa toimivien tavarantoimittajien sosiaalisen vastuun auditointeihin eli tehdastarkastuksiin. Marimekon hankintamaista esimerkiksi Kiina, Thaimaa ja Intia on määritelly BSCI:n riskimaiksi, joissa paikallisten viranomaisten valvonta koetaan riittämättömäksi lainmukaisen toiminnan varmistamisessa.

VUONNA 2013...

...myydyistä tuotteista
77 % valmistettu
EU-alueella.

...80 % tuotteista
valmistettu 30 sopimus-
valmistajan toimesta.

Herttoniemen kangas-
painon pohjakankaita
hankitaan Saksasta,
Perusta, Turkista ja
Baltian maista.



Vuonna 2013 Marimekon EU:n ulkopuolisista tuoteostoista 60 prosenttia oli BSCI-auditointien piirissä ja yhteensä 83 prosenttia BSCI-auditointien ja muiden vastaavien sosiaalisen vastuun auditointien piirissä. Olemme asettaneet tavoitteeksi, että vuoden 2015 loppuun mennessä 90 prosenttia EU:n ulkopuolisista ostoista on BSCI-auditointien piirissä. Tavoitteesta on saavutettu 67 prosenttia.

BSCI-auditoinnit tehdään riippumattomien BSCI:n valtuuttamien tarkastajien toimesta, ja niissä tarkastetaan, noudattaako tarkastuksen kohteena oleva yritys BSCI:n toimintaperiaatteita. Huomiota kiinnitetään esimerkiksi työntekijöiden järjestäytymisvapauteen, työaikoihin, palkkaukseen ja työturvallisuuteen. Auditoinneissa haastatellaan sekä tehtaan johtoa että työntekijöitä ja lisäksi käydään läpi riittävä otos dokumentteja esimerkiksi työaikojen ja palkkauksen todentamiseksi.

Marimekon BSCI-auditoiduista toimittajista 72 prosenttia on läpäissyt auditoinnin hyväksytysti. Jos toimittaja ei läpäise auditointia, puutteet käydään yksityiskohtaisesti läpi ja toimittajalle laaditaan korjaavien toimenpiteiden suunnitelma ja aikataulu. Yleisimmät auditoinneissa havaitut puutteet koskevat työaika- ja turvallisuuskäytäntöjä. Osa kehityskohteista, esimerkiksi

VASTUULLISEN HANKINNAN AVAINLUVUT

	2013	2012	2011
Valmistus EU-alueella, % myynnistä	77	79	81
ISO 14001 -sertifioituja tavarantoimittajia	17	18	18
SA 8000 -sertifioituja tavarantoimittajia	4	4	4
BSCI-auditoituja tavarantoimittajia	22	13 ¹	9 ¹
BSCI-auditointien piirissä olevat EU:n ulkopuoliset ostot, %	60	29	18 ²
BSCI-auditoinnin hyväksytysti			
läpäisseiden tehtaiden osuus ³ , %	72	92	88
Lapsityövoiman käyttöön liittyvät			
toimintaohjeiden rikkomukset, kpl	0	0	0

¹ Aiemmin ilmoitettu luku korjattu tarkemman tiedon perusteella.

² Marimekko liittyi BSCI-aloitteeseen marraskuussa 2011.

³ Auditointitulos ”hyvä” tai ”parannettavaa”.

tarvittavien poistumistiekyltien asentaminen, on suhteellisen helppo ja nopea toteuttaa. Osa kehitystyöstä taas vaatii pitkäjänteistä työnantajan ja työntekijöiden yhteistyötä. Esimerkiksi työ-
turvallisuuskulttuurin rakentamisessa henkilökohtaiset tavat ja tottumukset muuttuvat joskus hitaasti. Marimekko pyytää toimittajilta tietoa korjaavien toimenpiteiden etenemisestä sitä mukaa kun korjaustoimenpiteitä tehdään. Lopuksi suoritetaan seuranta-auditointi.

Marimekon toimittajien BSCI-auditointeissa ei ole havaittu viitteitä lapsi- tai pakkotyövoimasta, työntekijöiden järjestäytymisoikeuden rajoittamisesta tai lain mukaista minimipalkkaa alemmasta palkkauksesta.

Toimittaja-auditoinnit ovat vain yksi työkalu reilujen työolojen varmistamiseksi. Yksittäinen auditointi on tietyllä hetkellä tehty tilannekatsaus, eivätkä auditoinnit yksin riitä parantamaan työoloja. Pysyvimpiä tuloksia saadaan aikaan pitkäjänteisellä koulutuksella, tietoisuuden kasvattamisella ja yhteistyöllä tavarantoimittajan, paikallisten viranomaisten, ammattiliittojen sekä muiden sidosryhmien kanssa. Auditoinnit lisäävät tietoisuutta ja auttavat tunnistamaan esimerkiksi toimittajakohtaisia koulutustarpeita.

PUUVILLAN JÄLJITETTÄVYYS ON TOIMIALAN YHTEINEN HAASTE

Puuvilla on Marimekon ylivoimaisesti käytetyin materiaali ja globaalisti merkittävän luonnonkuitu, joka tarjoaa taloudellisen toimeentulon lukuisille pienviljelijöille kehittyvissä maissa.

Vaikka puuvilla itsessään on uusiutuva raaka-aine, rasittaa se ympäristöä viljelyssä käytettävien lannoitteiden, torjunta-aineiden ja kastelun vuoksi. Puuvillan alkuperä ja tuotanto-olosuhteet kiinnostavat myös kuluttajia. Marimekon tuotteisiin puuvillaa hankitaan ympäri maailmaa: Yhdysvalloista, Afrikasta, Aasiasta ja Etelä-Amerikasta. Marimekko on sitoutunut puuvillan jäljitettävyyden parantamiseen. Tehtävä on haastava, sillä Marimekko ei itse toimi suoraan puuvillan viljelijöiden kanssa. Jäljitettävyyden parantaminen on pitkäjänteistä työtä, jota teemme yhdessä

alan muiden toimijoiden kanssa.

Kartoitamme käyttämämme puuvillan alkuperää maatasolla puuvillatuotteidemme toimittajien kanssa vuosittain. Maatasoa tarkemman tason jäljitettävyyksi ei vielä ole mahdollista, koska puuvillatuotteidemme hankintaketju on laaja ja monivaiheinen. Vuositasolla noin 40 tavarantoimittajaa toimittaa Marimekko puuvillakankaista, valmiita tuotteita tai tarvikkeita. Osa Marimekon toimittajista ostaa raaka-puuvillan itse, kehittää langan ja kutoo kankaat. Toiset taas ostavat omilta tavarantoimittajiltaan valmiin kankaan tai langan, jolloin hankintaketjussa on useita toimijoita puuvillan viljelijän ja Marimekon välillä.

Tähän mennessä emme ole halunneet rajoittaa sitä, mistä toimittajamme käyttämänsä puuvillan hankkivat lukuun ottamatta uzbekistanilaista puuvillaa, jota emme hyväksy tuotteissamme. Uzbekistanilaiseen puuvillaan liittyy ihmisoikeusrikkomusten, kuten lapsi- ja pakkotyövoiman, riski. Yksittäisten tuotteiden puuvillan alkuperän selvittäminen läpi monivaiheisen hankintaketjun on työläs, resursseja vaativa prosessi, joka ei sinänsä auta kehittämään puuvillan tuotanto-olosuhteita. Yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi Better Cotton Initiatiivin kautta, voimme kuitenkin vaikuttaa puuvillan tuotanto-olosuhteisiin luomalla kysyntää paremmalle, jäljitettävälle puuvillalle.

TUOTETURVALLISUUS JA LAADUNVALVONTA

Marimekon on voitava taata tuotteidensa laatu ja käyttöturvallisuus kaikissa olosuhteissa. Siksi sekä Marimekon oma laatutiimi että ulkopuoliset testauslaboratoriot ja Marimekon tavarantoimittajat valvovat laatua jatkuvasti. Marimekolla on oma tekstiililaboratorio Helsingin Herttoniemessä. Laboratoriossa testataan kansainvälisten standardien mukaisesti mallistojen tekstiilimateriaaleja. Testejä tehdään esimerkiksi kutistuvuuden, värinkeston ja kulutuksen suhteen. Ulkopuolisia testauspalveluita käytetään tarpeen mukaan esimerkiksi kuivapesun, valonkeston, paloherkyyden tai

BSCI:N TOIMINTAPERIAATTEET

- Järjestäytymis- ja neuvottelu-oikeus
- Syrjäntäkielto
- Oikeudenmukainen korvaus
- Kohtuulliset työajat
- Työterveys ja -turvallisuus
- Lapsityön kieltö
- Nuorten työntekijöiden erityinen suojelu
- Epävakaiden työsuhteiden kieltö
- Pakkotyön kieltö
- Ympäristönsuojelu
- Eettinen liiketoiminta

BSCI:n toimintaperiaatteet perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin, joita ovat mm. YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, liiketoimintaa ohjaavat lapsenoikeusperiaatteet, yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, OECD:n toimintaohje, YK:n Global Compact -aloite ja Kansainvälisen työjärjestön (ILO:n) työympäristön ja toimitusketjujen kehittämistä koskevat yleissopimukset ja suositukset.

Business Social Compliance Initiative – yhdessä enemmän aikaan

Marimekko on ollut eurooppalaisen Business Social Compliance Initiativen jäsen vuodesta 2011. BSCI:n jäsenyys tuli Marimekkoille ajankohtaiseksi, kun hankinnat kehittyviltä markkinoilta alkoivat hiljalleen kasvaa esimerkiksi uusien tuotekategorioiden johdosta. BSCI tarjoaa Marimekkoille työkaluja Euroopan ulkopuolisten tavarantoimittajien työolosuhteiden valvontaan ja kehittämiseen.

BSCI:n tavoitteena on ollut vastata haasteisiin, joita eri asiakasryitysten yksittäisten toimintaohjeiden, vaihtelevien tarkastusmenettelyiden ja eroavien käytäntöjen lisääntyminen tehtaissa on aiheuttanut. Usein erilaiset ohjeet ja menettelyt ovat johtaneet jopa tehtaiden moninkertaisiin tarkastuksiin, mikä taas aiheuttaa tarpeettomia toimia, vastuun hämärtymistä ja kustannusten lisääntymistä niin tuotteita ostaville yrityksille kuin tavarantoimittajille. BSCI tarjoaa jäsenilleen kehittämispainotteisen lähestymistavan ja yhteistyöalustan työolosuhteiden parantamisen valvomiseksi.

BSCI-jäsenyyden myötä Marimekko on sitoutunut BSCI:n määrittelemien riskimaatoimittajien tehdastarkastuksiin eli auditointeihin. Auditointien tulokset ovat BSCI:n yhteisessä tietokannassa kaikkien BSCI-jäsenten saatavilla, joten jäsenten yhteiset auditoinnit luovat synergiaetuja jäsenten kesken ja säästävät tavarantoimittajia päällekkäisiltä auditoinneilta. Auditointien lisäksi BSCI organisoii maa- ja kehitysaluekohtaisia koulutuksia tehtailla. Vuonna 2013 BSCI järjesti koulutuksia esimerkiksi paloturvallisuuteen, työaikoihin, palkkaukseen ja työturvallisuuteen liittyen.

Vuonna 2013 BSCI juhli 10-vuotistaivaltaan, ja aloitteessa on jo yli 1 300 jäsenyritystä. BSCI:n toimintaperiaatteet määritellyn riskimaiden tehtailla on koottu Supplier Code of Conduct -toimintaohjeeseen. BSCI:n vuodesta 2009 voimassa ollut Code of Conduct -toimintaohje päivitettiin vuonna 2013 ja uudistettu toimintaohje astui voimaan vuoden 2014 alusta.



kemikaalipitoisuuksien testaamiseen. Tuotteille tehdään aina myös käyttötestejä. Käyttömukavuus, materiaalien kestävyys, värinkesto ja istuvuus testataan koehenkilöiden avulla, ja saadun palautteen pohjalta tehdään tarvittavat muutokset tuotteen laadun kehittämiseksi edelleen.

Marimekon laatutiimi tukee myös asiakaspalveluamme tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyviin asiakkaiden kysymyksiin ja palautteisiin vastaamisessa. Laatumanaalit ohjaavat alihankintana valmistettavien tuotteiden laadunvarmistusta ja asettavat toimittajille laatuvaatimukset. Lisäksi kaikilta tavarantoimittajilta edellytetään sopimusvelvoittein Euroopan kemikaalilainsäädännön REACH:n ja muiden Marimekon markkinoilla sovellettavien säännösten noudattamista. Toimittajat saavat Marimekolta listauksen tuotannossa kielletyistä ja rajoitetuista aineista.

IHMISOIKEUDET **HANKINTAKETJUSSA**

Olemme sitoutuneet kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassamme. Samalla tiedostamme, että toimimme myös alueilla, joilla arvot, käytännöt ja olosuhteet ihmisoikeuksien toteutumisen suhteen vaihtelevat. Lähestymistapamme ihmisoikeuksiin perustuu YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin, joiden mukaan valtioilla on velvollisuus suojella ihmisoikeuksia ja yrityksillä velvollisuus kunnioittaa ihmisoikeuksia sekä välttää ihmisoikeusloukkauksia kaikessa toiminnassaan.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sisältyy Marimekon tavarantoimittajien toimintaohjeisiin. Toimintaohjeet sisältävät periaatteet esimerkiksi lapsi- ja pakkotyövoimaa vastaan sekä työntekijöiden järjestäytymisoikeuden ja tasa-arvoisen kohtelun puolesta. Ihmisoikeuksien toteutumisesta hankintaketjussa valvomme sekä itse että riippumattoman kolmannen osapuolen tekemien BSCI-auditointien avulla. Tiedostamme myös, että riskit ihmisoikeusloukkauksista hankintaketjussamme ulottuvat tavarantoimittajistamme aina raaka-aineiden tuotantoon saakka. Arvioimme ihmisoikeusriskejä arvoketjussamme

esimerkiksi hankittavan tuotteen tai materiaalin, alkuperämaan ja tuotantoprosessin näkökulmasta. Vuonna 2014 jatkamme toimintamallin kehittämistä riskiarviointiin ja riskeihin vastaamiseen liittyen.

Marimekko ei hyväksy lapsityövoiman käyttöä. Tiedostamme, että esimerkiksi tietyillä puuvillan viljelyalueilla lapsityövoiman käyttöä esiintyy edelleen. Tästä syystä liityimme vuonna 2012 Responsible Sourcing Networkin Cotton Pledge -aloitteeseen, emmekä hyväksy uzbekistanilaisen puuvillan käyttöä tuotteissamme. Varmistuminen siitä, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan läpi arvoketjumme, on haastavaa, mutta teemme määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti työtä esimerkiksi puuvillan jäljitettävyyden edistämiseksi yhdessä toimittajiemme kanssa. Toimimme yhteistyössä myös toimialan muiden toimijoiden kanssa Business Social Compliance Initiative- (BSCI) ja Better Cotton Initiative (BCI) -aloitteiden kautta.

TUOTANNON **YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET** **HANKINTAKETJUSSA**

Marimekko huolehtii oman tuotantonsa energia-, vesi- ja materiaalitehokkuudesta sekä jätteiden kierrätyksestä ja hyötykäytöstä. Ilmastonmuutoksen kannalta on lisäksi tärkeää, että ympäristövaikutuksia pienennetään myös hankintaketjussa. Hankintaketjumme ympäristövaikutukset ovat suuremmat kuin Marimekon oman tuotannon ympäristövaikutukset. Marimekko on usein vain yksi tavarantoimittajan monista asiakkaista. Näin ollen tavarantoimittajien vaikutukset ovat osa useiden asiakasyritysten hankintaketjua.

Esimerkiksi ompelimojen merkittävimmät vaikutukset ovat energiankulutus ja leikkujätteet. Kankaita ja neuloksia valmistavissa tehtaissa taas vedenkulutus ja kemikaalien käyttö muodostavat suurimmat ympäristövaikutukset, ja jätevesien asianmukainen käsittely on erityisen tärkeää ympäristövaikutusten vähentämisen kannalta.

Edellytämme tavarantoimittajitamme paikallisen ympäristölainsäädännön noudattamista, asianmukaisia

ympäristölupia sekä lain ja säännösten mukaan järjestettyä jätehuoltoa. Lainmukaisuuden noudattamista valvotaan esimerkiksi BSCI-auditointien yhteydessä. Auditoinneissa tarkastetaan ympäristölupien voimassaolo, kemikaalien asianmukainen merkintä ja käsittely sekä jätehuollon asianmukaisuus. Uusia toimittajaehdokkaista arvioitaessa huomiota kiinnitetään myös siihen, onko toimittaja asettanut esimerkiksi energiankulutuksen vähentämiselle tavoitteita ja onko käytössä uusiutuvia energiamuotoja.

Lain vaatimuksia parempi ympäristön huomioiminen on myös taloudellisesti kannattavaa esimerkiksi energiatehokkuuden näkökulmasta. Useat tavarantoimittajistamme ovatkin siirtyneet esimerkiksi energiatehokkaamman valaistuksen käyttöön.

Foreign Trade Association FTA toi vuonna 2013 BSCI-aloitteen rinnalle Business Environmental Performance Initiative -aloitteen, jonka tavoitteena on tukea kehittyvissä maissa toimivien tehtaiden ympäristövastuun, esimerkiksi energiatehokkuuden, kehittämistä. Aloite on vielä pilotointivaiheessa, mutta seuraamme aktiivisesti hankkeen kehittymistä ja arvioimme sen soveltuvuutta omille tavarantoimittajillemme.

Vuoden 2014 aikana kartoitamme toimittajiemme ympäristövastuun käytäntöjä entistä kattavammin erillisen rajatulle toimittajakunnalle suunnatun ympäristökyselyn avulla. Näin saamme paremman käsityksen ympäristöasioihin liittyvistä haasteista ja tavarantoimittajien toimenpiteistä haasteisiin vastaamiseksi.



Better Cotton Initiative – paremman puuvillan puolesta

Puuvilla on Marimekon merkittävin raaka-aine – noin 80 prosenttia Marimekon tekstiilituotteista on valmistettu puuvillasta tai puuvillasekoitteista. Puuvilla on myös globaalisti merkittävä materiaali – uusiutuva ja miellyttävä luonnonkuitu, jota lähes jokainen meistä käyttää jossain muodossa päivittäin. Globaali puuvillan tuotanto työllistää lähes 300 miljoonaa ihmistä pelkästään tuotannon alkuvaiheissa. Miljoonille ihmisille etenkin monissa maailman köyhimmistä maista puuvilla tarjoaa elintärkeän linkin globaaliin talouteen.

Puuvillan tuotantoon liittyy kestävän kehityksen näkökulmasta monia haasteita – maankäyttö, kasteluun ja suojeleaineiden käyttöön liittyvä ympäristökuormitus, riskit lapsi- ja pakkotyövoiman käytöstä viljelmillä ja esimerkiksi pienviljelijöiden työstään saaman korvauksen riittävyys. Haasteisiin voidaan vastata monin keinoin: tarjoamalla koulutusta, lisäämällä tieteellistä tutkimusta ja vaikuttamalla markkinoiden kysyntään. Eri toimenpitein voidaan saavuttaa parempia satoja, kustannussäästöjä ja sitä kautta korkeampia tuottoja ja tietysti pienempi ympäristökuormitus.

Marimekko on ensimmäisenä suomalaisyrityksenä hyväksytty marraskuun 2013 alusta lähtien kansainväliseen puuvillan tuotanto-oloja kehittävään Better Cotton Initiative (BCI) -aloitteeseen. BCI:n tavoitteena on tehdä globaalista puuvillantuotannosta kestävämpää ja vastuullisempaa kouluttamalla puuvillan viljelijöitä ja luomalla kysyntää paremmalle puuvillalle läpi hankintaketjun.

Marimekko BCI:n jäsenyys on askel kohti asettamaamme tavoitetta kasvat-
taa ekologisempien materiaalien osuutta
mallistoissamme ja parantaa hankintaket-
jumme läpinäkyvyyttä. Tavoitteenamme
on jäsenyyden myötä lisätä BCI:n kriteer-
istön mukaisesti tuotettua puuvillaa por-
taittain mallistoihimme.

Lue lisää BCI-aloitteesta osoitteessa
bettercotton.org.

Tuotannon ympäristövaikutukset

Ympäristöstä huolehtiminen on Marimekon toiminnan peruspilareita. Tärkeimmät Marimekon oman tuotannon ympäristönäkökohdat liittyvät Herttoniemen kangaspainon toimintaan. Voimme hillitä ilmastomuutosta energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön avulla, vähentää vedenkulutusta ja minimoida, kierrättää ja hyötykäyttää syntyvää jätettä. Merkittävä osa Marimekon ympäristöä koskevasta liiketoiminnan valvonnasta perustuu lainsäädäntöön ja muihin viranomais määräyksiin, mutta haluamme tehdä enemmän. Tavoitteenamme on ympäristövaikutustemme jatkuva vähentäminen. Tuloksia saavutetaan tiiviillä yhteistyöllä suunnittelun, tuoteketjityksen ja tuotannon kesken.

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ

Vuonna 2013 Marimekko siirtyi käyttämään kokonaan uusiutuvasti tuotettua sähköä kaikissa omissa kiinteistöissään. Täysin uusiutuvasti tuotettuun sähkön siirtymisellä oli merkittävä Marimekon hiilijalanjälkeä pienentävä vaikutus, vaikka itse sähkönkulutus laski vain hieman. Vuoden 2010 tasoon verrattuna Marimekon oman tuotannon ja Herttoniemen pääkonttorin päästöt ovat laskeneet 42 prosenttia. Lähes päästöttömän sähkönkulutuksen lisäksi ilmastomuutosta pyritään hillitsemään säästämällä energiaa esimerkiksi kehittämällä tuotantomenetelmiä, investoimalla energiatehokkaisiin koneisiin ja laitteisiin sekä seuraamalla tarkkaan energiankulutusta.

Herttoniemen kangaspainon

tuotannossa käytettävä energia tuotetaan maakaasulla, jonka kulutus vuonna 2013 väheni 14 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Painokoneiden poltinten käyttöön kiinnitettiin erityistä huomiota ja tuotantoa pyrittiin optimoimaan turhan energiankulutuksen välttämiseksi.

Marimekon Helsingin Herttoniemessä sijaitsevilla pääkonttorilla on Suomen WWF:n myöntämä Green Office -merkki. Green Office -ympäristöohjelman tavoitteena on pienentää toimistojen ympäristökuormitusta ja lisätä henkilöstön ympäristötietoisuutta. Green Office -ympäristöohjelman puitteissa marimekkolaisia kannustetaan jatkuvasti energiatehokkuuteen omassa toiminnassaan, esimerkiksi sammuttamaan näytön ja tietokoneet aina, kun ne eivät ole käytössä.

Vuonna 2014 Herttoniemen tuotantolaitoksella toteutetaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta energiakatselmus, jonka avulla tuotannon energiatehokkuutta voidaan parantaa edelleen.

MATERIAALITEHOKKUUS JA JÄTTEET

Marimekon kangaspainossa Helsingissä painetaan vuosittain yli miljoona metriä kangasta. Uusia kuvioita painettaessa ja painoprosessin alussa ja lopussa pohjakangasta tai kaavioita vaihdettaessa syntyy aina jonkin verran hukkamateriaalia. Materiaalitehokkuus onkin olennaisessa roolissa Marimekon tuotannossa syntyvien jätemäärien ehkäisemisessä ja minimoinnissa. Osa hukkamateriaalista hyödynnetään tehdasmuutalissa myytävänä kilopaloina

ja tuotantoprosessissamme.

Marimekon kangaspainossa syntyvät jätteet käsitellään ja lajitellaan asianmukaisesti. Jätteiden syntymistä, kierrätystä ja lajittelua seurataan säännöllisesti ja syntyvän sekajätteen määrää minimoidaan kierrätyksellä. Kangaspainossa ja pääkonttorissa on asetettu jatkuvaksi tavoitteeksi, että sekajätettä ei syntyisi ollenkaan, vaan kaikki jätteet pystyttäisiin lajittelemaan hyötykäyttöön.

Viime vuosien kasvu on vaatinut useita laajennuksia ja korjauksia Helsingin Marimekko-talossa. Niillä on osaltaan ollut vaikutusta kiinteistön ympäristöalan jälkeeseen, etenkin syntyneen rakennusjätteen johdosta. Vuonna 2013 edellisvuonna aloitetut mittavat kunnostustyöt vähenivät, minkä johdosta Herttoniemen toimiston ja tuotantolaitoksen toiminnassa syntyi 14 prosenttia vähemmän jätettä kuin edellisvuonna. Sekajätteen osuus syntyneestä jätteestä laski 5 prosenttiin (12).

Vuonna 2013 Marimekko solmi jätehuoltosopimuksen uuden yhteistyökumppanin kanssa. Uuden kumppanin kanssa järjestettiin marimekkolaisille koulutusta jätteiden kierrätykseen ja eri jätelajeihin liittyen.

Suurin osa Herttoniemen kangaspainossa syntyvästä jätteestä jaotellaan energijakeeseen. Mahdollisuuksia painon pohjakangasjätteiden hyötykäyttöön muuna kuin energijakeena selvitetään jatkuvasti, mutta tähän mennessä painoprosessissa syntyvälle kangasjätteelle ei ole löydetty soveltuvaa hyötykäyttöä esimerkiksi teollisuuden raaka-aineena. Vuonna 2014 jatkamme sisäistä selvitystyötä tuotannon



ylijäämän ja leikkuujätteen entistä tehokkaammaksi hyödyntämiseksi ja kartoitamme myös ulkoisia yhteistyökumppaneita ylijäämä- ja jättemateriaalin entistä parempaan hyödyntämiseen.

VEDEN KÄYTTÖ

Vesi on hyvin merkittävässä roolissa Marimekon kangaspainossa Helsingissä. Vuosittain suunnittelijoiden pöydältä piirtämön ja kaavioiden valmistuksen kautta painoprosessiin valikoituu lukuisia erilaisia kuoseja – vanhoja ja uusia – joista useimmat painetaan monessa eri värissä. Jokaiseen kankaaseen käytetään kuviosta väreistä riippuen 1–12 painokaaviota – jokaiselle värille on omansa. Kaaviot pestään joka painokerran jälkeen, joten jo pelkkä kaavioiden pesu kuluttaa paljon vettä. Lisäksi vettä tarvitaan, kun painettu kangas viimeistellään – väri kiinnitetään kuuman vesihöyryn avulla ja viimeistelyvaiheessa kangas pestään vielä kertaalleen.

Herttoniemen kangaspainon kapasiteetti kasvoi vuonna 2011 tehdyn uuden painokoneinvestoinnin myötä. Kasvaneella painokapasiteetilla on suora vaikutus painokankaiden pesussa käytettävän veden kulutukseen. Painossa käytössä oleva pesukone on tarkoitus uusia lähivuosina, ja uusi kone kuluttaisi vähemmän vettä kuin nykyinen.

Veden kulutusta alettiin vuonna 2013 seurata tarkemmin painoprosessin eri vaiheisiin kytkettyjen vedenkulutusmittareiden avulla. Näin voidaan paremmin kiinnittää huomiota vettä eniten kuluttaviin prosessin vaiheisiin, ja suunnitella toimenpiteet vedenkulutuksen

YMPÄRISTÖVASTUUN AVAINLUVUT

	2013	2012	2011
Kangaspainon tuotanto, milj. metriä	1,3	1,2	1,5
Sähköenergian kulutus ¹ , MWh	2 184	2 208	2 305
Lämpöenergian kulutus ² , MWh	2 370	2 235	2 696
Maakaasun kulutus ² , MWh	3 672	4 200	4 373
Maakaasun kulutus tuotantometriä kohden, kWh	2,9	3,4	3,0
Suorat hiilidioksidipäästöt (scope 1), tonnia (maakaasu)	727	832	866
Epäsuorat hiilidioksidipäästöt (scope 2), tonnia (sähkö ja lämpö)	256	701 ³	456
Suorat hiilidioksidipäästöt tuotantometriä kohden (scope 1), kg (maakaasu)	0,58	0,67	0,60
Vedenkulutus ² , m ³	35 195	44 301	37 947
Vedenkulutus tuotantometriä kohden, litraa	28	36	26
Toiminnasta syntyneet jätteet, tonnia	162	184	228
Sekajätteen osuus syntyneestä jätteestä, %	5	12	15
Ekologisemmista materiaaleista valmistettujen tuotteiden osuus myydyistä tekstiilituotteista ⁴ , %	10	4	5

¹ Koskee Herttoniemen kangaspainoa ja kiinteistöä sekä Kiteen ja Sulkavan tehtaita.

² Koskee Herttoniemen kangaspainoa.

³ Aiemmin ilmoitettu luku korjattu päivitetyn päästökertoimen kanssa tehdyn uudelleenlaskennan perusteella.

⁴ Laskettuna tuotteiden kappalemääräisestä myynnistä. Ekologisemmista materiaaleista valmistetuiksi tuotteiksi määritelty tuotteet, joiden koostumuksesta 45 prosenttia tai yli kuuluu MADE-BY-organisaation kuituluokittelun luokkiin A–C. Käsittää esimerkiksi luomupuuvillasta, pellavasta ja lyocellista tai näiden sekoitteista valmistetut tuotteet. Vuoden 2011 luku on laskettu myytyjen tuotteiden painosta eikä ole vertailukelpoinen.

minimoimiseksi.

Vuonna 2013 vedenkulutus laskiinkin merkittävästi edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2012 vedenkulutusta lisäsi erityisesti uuden rotaatiopainokoneen käyttöönotto ja kaavioiden peseminen koneen käyttöönottoa valmistelemissa testipainoissa.

KEMIKAALIT

Tekstiilien valmistusprosesseissa, kuten valkaisussa, värjämisessä, painamisessa ja viimeistelyssä, käytetään aineita, jotka ovat tärkeitä tekstiilien ulkonäölle ja ominaisuuksille. Viimeistelyaineita lukuun ottamatta suurin osa aineista pestään pois värjäyksen tai painamisen jälkeen. Kemikaalien käyttö tuotannossa on tarkoin säänneltyä Euroopan tasolla REACH-kemikaalilainsäädännön puitteissa, ja Marimekon muilla markkinoilla, kuten Japanissa ja Yhdysvalloissa, on omat tiukat kemikaalilainsäädäntönsä. Lainsäädännön avulla rajoitetaan useiden ihmiselle ja ympäristölle haitallisiksi todettujen aineiden käyttöä. Marimekon vastuulla on huolehtia siitä, että kaikki Marimekon tuotteet – sekä Euroopassa että Euroopan ulkopuolella valmistetut – täyttävät sekä Euroopan kemikaalilainsäädännön että muiden Marimekon asiakasmarkkinoiden lainsäädännön vaatimukset.

Marimekon omassa kangaspainossa käytettäviä kemikaaleja ovat esimerkiksi painovärit, viimeistelyaineet ja pesuaineet. Kemikaaleja käännetään myös painokaavioita valmistettaessa. Kaikista käytettävistä kemikaaleista on olemassa omat lain ja säännösten mukaiset tarkat tiedot sisältävät kemikaalikortit. Kaikki kemikaalien kanssa tekemisissä olevat työntekijät saavat koulutusta kemikaalien terveys- ja turvallisuusvaikutuksista ja asianmukaisten suojavälineiden käytöstä. On tärkeää, että kemikaaleja käsittelevät työntekijät ymmärtävät käyttämiensä kemikaalien mahdolliset terveys- ja turvallisuusvaikutukset ja osaavat huomioida nämä kemikaaleja käsiteltäessä. Vuonna 2013 painossa otettiin käyttöön uusi ohjelmisto kemikaalikorttien hallintaan.

Marimekon oman kangaspainon tuotevalikoimasta suurimmalla osalla on Öko-Tex 100 -sertifikaatti, mikä

tarkoittaa, että kyseisten tuotteiden valmistuksessa käytettävien kemikaalien määrää on rajoitettu enemmän kuin lainsäädäntö edellyttää. Öko-Tex-sertifikaatti takaa, että tuote ei tutkusti sisällä haitallisia kemikaalijäämiä. Asiakkaamme löytävät Öko-Tex-merkinnän suurimmasta osasta Marimekon oman painon kankaita ja näistä tehdyistä sisustustuotteista sekä alihankintana valmistetuista pyyhkeistä ja vuodevaatteista ja suuresta osasta vaatteita.

Marimekon alihankkijat velvoitetaan kemikaalilainsäädännön noudattamiseen ostosopimuksissa. Lisäksi käytössämme on kiellettyjen ja rajoitettujen aineiden kemikaalilista, joka perustuu Euroopan kemikaalilainsäädännön REACH:n mukaisiin kiellettyihin ja rajoitettuihin aineisiin. Lista sisältää myös määritellyt erityistä huolta aiheuttavat aineet (substances of very high concern) ja muita tekstiilituotannossa yleisesti käytettäviä ihmisille tai ympäristölle haitallisia aineita, joiden käyttöä tuotteissamme emme hyväksy. Valvomme kemikaalirajoitusten noudattamista säännöllisin tuote- tai materiaali-kohtaisin pistokokein. Testaus tehdään ulkopuolisten laboratorioiden toimesta.

TUOTE- JA KULJETUSPAKKAUKSET

Jotta Marimekon tuotteet kulkeutuvat valmistuspaikastaan myymälöihin asiakkaiden saataville laadukkaina ja hyväkuntoisina, on tärkeää, että tuotteet pakataan hyvin ja tarkoituksenmukaisesti kuljetuksia varten. Suomeen tuotujen pakkausmateriaalien osalta Marimekko huolehtii tuotepakkausten hyötykäytöstä EU:n pakkausdirektiivin mukaisesti. Olemme Suomessa tehneet sopimuksen Pakkausalan Ympäristörekisteri PYR Oy:n kanssa ja siirtäneet näin hyötykäyttöveloitteemme pakkausalan tuottajayhteisöille. Raportoimme vuosittain Suomeen tuodut pakkauskäärät PYR:lle.

Marimekon tuotepakkauksissa kiinnitetään erityistä huomiota ekologisuuteen. Myymälöissä asiakkaiden ostosten pakkaamiseen käytettävien muovipussien materiaalista 45 prosenttia on kierrätettyä. Muovipussien rinnalla käytössä on myös FSC (Forest Stewardship

Council) -sertifioidusta paperista valmistettuja paperikasseja ja luomupuuvillaisia kangaskasseja. Asiakas voi tuotteen ostaessaan valita itselleen parhaiten soveltuvan kassin.

Vuonna 2013 Marimekon päämarkkina-alueilla teetettiin kysely asiakkaan mukaan saamista pakkauksista pakkaustarvikevalikoiman kehittämistyön tueksi. Kultakin markkina-alueelta pyydettiin verkkokyselynä palautetta käytössä olevista pakkauksista ja toiveita pakkausvalikoiman kehittämiseksi tulevaisuudessa. Lisäksi tiedusteltiin markkinoiden näkemyksiä pakkausmateriaalien ekologisuudesta.

Olemme tehneet ympäristölinjauksen myös viestinnässä ja markkinoinnissa käytettävien materiaalien suhteen. Kaikki painotuotteemme painetaan joko FSC- tai PEFC-sertifioidulle paperille. Lisäksi monella painotuotteellamme, kuten mallistokatalogeillamme ja vuosikertomuksellamme on pohjoismainen Joutsenmerkki-ympäristömerkki.



Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen

Marimekossa on aina uskottu aitouteen, rehtiyyteen, rohkeuteen ja yhdessä tekemisen voimaan. Marimekon henkilöstö on osaavaa, luovaa ja erittäin sitoutunutta. Näistä aineksista syntyy vahva yrityskulttuuri ja yhteishenki, jotka ovat tärkeitä tukipilareita yhtiön strategiassa.

MARIHENKI, AINUTLAATUINEN YRITYSKULTTUURI JA REILU TEKEMISEN MEININKI

Menestyksemme on syntynyt henkilöstön lujasta sitoutumisesta ja kyvystämme saada jokaisen yksilön taidot ja luovuus käyttöön päivittäisessä työssä. Marihenki, arvomme, ohjaa työnteoamme ja yhdessäoloamme.

Marimekossa vallitsee ainutlaatuinen ilmapiiri sekä avoin ja konstailumaton yrityskulttuuri, joka nojaa luovuuteen ja yrittäjyyteen. Matala hierarkia ja välittävä työyhteisö mahdollistavat mutkattoman kanssakäymisen ja tekemisen meiningin.

Nopeasti muuttuva toimintaympäristö ja maailma edellyttävät kykyä ennakoita tulevaa ja muuttaa toimintatapoja, mikä edellyttää meiltä entistä vahvempaa näkemystä ja osaamista. Maalaisjärki ja rohkeus auttavat meitä matkalla muutoksessa.

KANSAINVÄLISIÄ JA MONIPUOLISIA TEHTÄVIÄ

Marimekossa työskentelee noin 500 ammattilaista. Yhtiö elää kansainvälistä kasvuvaihetta, ja marimekkoilaisten määrä onkin kasvanut tasaisesti viime vuodet liiketoiminnan ja myymäläverkoston laajentuessa. Etenkin myymäläavaukset ulkomailla sekä myynnin, markkinoinnin ja tuotekehitystoiminnan vahvistaminen ovat kasvattaneet työntekijöiden määrää. Valtaosa marimekkoilaisista työskentelee edelleen Suomessa. Ulkomailla marimekkoilaisia työskenteli vuoden 2013 lopussa 124.

Marimekon toiminnan laajentuminen edellyttää henkilöstöltä entistä vahvempaa kansainvälisen liiketoiminnan osaamista. Viime vuosina marimekkoilaisille on tarjoutunut yhä enemmän mahdollisuuksia työskennellä monikulttuurisessa toimintaympäristössä ja siirtyä yhtiön sisällä uusiin tehtäviin. Työkierto lisää ymmärrystä liiketoiminnasta kokonaisuutena ja kehittää henkilöstön osaamista.

Marimekossa on tarjolla monenlaisia työtehtäviä suunnittelun, tuotekehityksen, tuotannon, hankinnan, myynnin, markkinoinnin ja hallinnon aloilla. Marimekon etuna työmarkkinoilla on vahva brändi ja sen houkuttelevuus. Tavoitteenamme onkin olla alan halutuin ja arvostetuin työnantaja, jolla on parhaat työntekijät.

REHTIÄ JA LAADUKASTA ESIMIESTYÖTÄ

Esimiestyö ja johtaminen Marimekossa nojaavat vankasti yhtiön arvoihin ja perustuvat reiluun ja tasavertaiseen johtamiseen. Hyvä johtaminen ja lähiesimiestyö ovat perusta yrityksen tulokselliselle toiminnalle. Marimekkoilaisia esimiehiä tuetaan esimiestaitojen vahvistamisessa, jotta he voivat toimia tiiminsä innostavina ohjaajina ja luoda edellytykset sujuvalle toiminnalle. Hyvä johtaminen vahvistaa työntekijöiden hyvinvointia, sitoutumista ja suorituskykyä. Esimies on onnistunut työssään, kun jokainen tiimin jäsen tietää, mikä on hänen roolinsa ja mitä häneltä odotetaan, ja tiimin työt sujuvat hyvässä yhteistyössä.

Esimiestyön jatkuva kehittäminen

pitkäjänteisellä esimiesvalmennuksella ja esimiestyön tukeminen monin eri tavoin tähtäävät laadukkaaseen marimekkoilaiseen johtajuuteen.

Esimiehiä koulutetaan Marimekossa jatkuvasti. Vuonna 2012 aloitettua Esimiestyön mestari -koulutusta jatkettiin vuonna 2013. Myymäläpäällikköjä koulutettiin kansainvälisessä Successful Store Manager -koulutusohjelmassa sekä kaupan esimiesten erikoisammattitutkinnon suorittamiseen jatkui myymälöissä. Vuonna 2013 myynnin ammattitutkinnon suoritti 15 marimekkoilaista ja kaupan esimiesten erikoisammattitutkinnon 11 marimekkoilaista. Marimekon myyjä koulutettiin vuonna 2013 myös vastuullisuusasioihin, kuten vastuulliseen hankintaan, tuotteiden alkuperään ja tuotteiden elinkaaren aikaisiin ympäristövaikutuksiin, liittyen.

RASKAITA PÄÄTÖKSIÄ KILPAILUKYVYN VARMISTAMISEKSI

Vuoden 2013 keväällä Marimekossa käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut Sulkavalla ja Kiteellä sijaitsevilla tuotantolaitoksilla sekä niiden yhteydessä toimivissa myymälöissä. Neuvottelut koskivat yhteensä 60 henkilöä. Neuvotteluprosessin päätyttyä marimekkoilaisille kerrottiin raskaat uutiset Kiteen ja Sulkavan tuotantolaitosten toiminnan lopettamisesta.

Neuvottelujen piirissä olevalle henkilöstölle tarjottiin yt-prosessin aikana sekä neuvottelujen päätyttyä laajasti tukea yhdessä työterveyshuollon

Marimekon työntekijät

Keski-ikä

37

vuotta

Työntekijöistä
naisia

91%

Johtoryhmän
jäsenistä naisia

67%

Vakituisessa
työsuhteessa

82%

työntekijöistä
(Suomessa)

Kokoaikaisten
osuus henkilöstöstä

61%

(Suomessa)



kanssa. Lisäksi henkilöstölle järjestettiin valmennusta tukemaan uuden työpaikan löytämistä. Osa Kiteen tuotantolaitokselta irtisanotuista henkilöistä työllistyi uuteen yritykseen, joka jatkaa Kiteellä Marimekon aiemmin valmistamien tuotteiden, kuten kukkarojen, tuotantoa alihankintana.

Tuotannon tehostamistoimenpiteiden avulla Marimekko pyrkii luomaan edellytykset entistä kannattavampien tuotteiden valmistamiselle ja varmistamaan liiketoiminnan kilpailukyvyn jatkossa.

TERVEELLINEN JA TURVALLINEN TYÖYMPÄRISTÖ

Kaikilla marimekkolaisilla – niin myymälässä, toimistossa, kuin tuotantolaitoksissa – on oikeus terveelliseen ja turvalliseen työympäristöön. Turvallisen työympäristön varmistaminen tarkoittaa tapaturmien ennaltaehkäisyä sekä vaara- ja läheltä piti -tilanteiden tunnistamista ja välttämistä. Vaaratilanteiden ehkäisemiseksi henkilöstöä koulutetaan työturvallisuuteen liittyvissä asioissa ja turvallisuusriskejä tarkastellaan säännöllisesti.

Marimekossa työturvallisuutta ohjataan yhteisillä toimintaohjeilla, tavoitteilla ja mittareilla. Henkilöstölle järjestetään säännöllisesti turvallisuus- ja esimerkiksi ensiapukoulutusta. Tapaturmat tilastoidaan sovitujen menettelyjen mukaisesti. Vuonna 2013 marimekkolaisille sattui 26 tapaturmaa, joista 11 tapahtui työpaikalla ja 15 työmatkoilla.

JATKUVAA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMISTÄ

Työhyvinvointi näkyy jaksamisena, työmotivaationa sekä työn laadukkuutena ja tuloksellisuutena. Marimekossa työhyvinvointia tuetaan edistämällä työntekijöiden terveyttä, työ- ja toimintakykyä sekä elämänlaatua eri tavoin. Teemme tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon ja työsuojeluorganisaation kanssa henkilöstön työkyvyn ja hyvinvoinnin kehittämiseksi. Muun muassa esimiestyön jatkuva kehittäminen, työ- ja perhe-elämän

HENKILÖSTÖAVAINLUVUT

	2013	2012	2011
Henkilöstön määrä keskimäärin ¹	526	497	402
Henkilöstö vuoden lopussa ¹	502	535	434
Uusia	71	93	106
Lähteneitä ²	52	64	65
Työntekijöiden lähtövaihtuvuus, %	10,4	11,9	13,8
Työntekijöiden keski-ikä, vuotta	37	37	40
Työntekijöistä naisia/miehiä, %	91/9	91/9	88/12
Hallituksen jäsenistä naisia, %	17	17	17
Johtoryhmän jäsenistä naisia, %	67	67	67
Sairauspoissaolot ³ , %	3,4	3,4	3,8
Työ- ja työmatkatapaturmat, kpl	26	23 ⁴	18
Terveydenhoitoon käytetyt varat / henkilö ⁵ , euroa	902	758	518
Henkilöstökyselyn kokonaistulos ⁶ , asteikko 1–5	-	3,78	3,70

¹ Henkilöstön määrä kokoaikaisiksi (FTE, full-time equivalent) muutettuna.

² Sisältää vapaaehtoisesti lähteneet sekä eläköityneet. Ei sisällä määräaikaisten työsuhteiden päättymisiä eikä Suomessa tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanottoja (yhteensä 55 FTE).

³ Teoreettisesta säännöllisestä työajasta laskettuna. Koskee Marimekon työntekijöitä Suomessa.

⁴ Vuoden 2012 luku korjattu tarkentuneen tiedon perusteella.

⁵ Koskee Marimekon työntekijöitä Suomessa.

⁶ Henkilöstökysely toteutetaan joka toinen vuosi.

yhteensovittamisen tukeminen, virkistystoiminta ja henkilöstön kannustaminen liikuntaharrastuksiin edesauttavat henkilökunnan hyvinvointia ja viihtyvyyttä työpaikalla.

Marimekossa on käytössä varhaisen välittämisen malli, joka on työkalu ongelmien havaitsemiseen, puheeksi ottamiseen ja ratkaisemiseen. Mallin tavoitteena on edistää työssä jaksamista, työkykyä ja hyvinvointia työpaikalla. Kartoitamme esimerkiksi sairauspoissaolojen syitä ja pyrimme ennaltaehkäisemään poissaoloja. Tavoitteena on kohentaa työolosuhteita sekä ehkäistä poissaolojen pitkittymistä ja ennenaikaista työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä.

Joka toinen vuosi toteutettava henkilöstötutkimus Marimetri on työtyytyväisyyden mittari ja kehittämisväline. Tulosten pohjalta kunkin tiimin jäsenet kehittävät työskentelytapojaan yhdessä ja pyrkivät löytämään parhaat käytännöt innostavan työilmapiirin ylläpitämiseen.

Edellinen henkilöstötutkimus

toteutettiin vuonna 2012, ja tutkimuksen kokonaistulokset olivat hyvin myönteiset. Tutkimuksen mukaan henkilöstön luottamus johdon näkemukseen ja yhtiön tulevaisuuteen oli edelleen poikkeuksellisen korkealla tasolla verrattuna muihin palvelutuotanto-organisaatioihin. Vastaaajien mielestä eniten kehitettävää oli esimiestyön tasapuolisuudessa ja henkilöstön mahdollisuuksissa oman osaamisen ylläpitämiseen. Esimiehet käyvät tutkimuksen tulokset läpi henkilökunnan kanssa, ja tulokset huomioidaan yksiköiden kehittämissuunnitelmia laadittaessa. Seuraava henkilöstötutkimus tehdään vuonna 2014.



Vastuullinen liiketoiminta

Marimekko on merkittävä tekstiili- ja vaatetusalan työllistäjä Suomessa – yksi harvoista jäljellä olevista. Meille on tärkeää, että pystymme edistämään suomalaisen designosaamisen matkaa maailmalle ja luomaan samalla kannattavaa liiketoimintaa. Tehtävä ei ole helppo vaikeassa markkinatilanteessa globaalien kilpailun jatkuvasti kiristytessä, mutta uskomme olevamme oikealla tiellä. Kansainvälinen kasvu luo meille edellytykset aiempaa kannattavamman ja kiinnostavamman yhtiön rakentamiselle.

Marimekolle, kuten mille tahansa yritykselle, toiminnan taloudellinen kannattavuus on vastuullisen ja kestävä liiketoiminnan edellytys. On myös tärkeää, että hyvä taloudellinen tulos saavutetaan vastuullisin keinoin. Vastuulliset toimintatavat auttavat varmistamaan yhtiön kilpailukykyyn ja pitkän aikavälin kannattavuuden. Säilyttämällä taloutensa vankalla pohjalla Marimekko pystyy tarjoamaan osakkeenomistajilleen vakaan tuoton sekä täyttämään velvoitteensa vastuuntuntoisena yrityksenä ja työnantajana.

HALLITTU KASVU JA KANSAINVÄLISTYMINEN

Viiden viime vuoden aikana Marimekko on panostanut vahvasti kansainvälistymiseen – Marimekon henkilöstömääräkin on kasvanut lähes kahdellasadalla hengellä juuri kansainvälisten myymäläavausten johdosta. Vuonna 2013 onnistuimme kasvattamaan liikevaihtoaamme 6 prosenttia edellisvuodesta siitä huolimatta, että markkinatilanne oli haastava kaikilla

päämarkkina-alueillamme ja toimialallamme. Kasvun veturina toimivat etenkin kansainväliset markkinamme: Suomen ulkopuolinen liikevaihto kasvoi 16 prosenttia, ja Aasian-Tyynenmeren alueella kasvua kertyi 37 prosenttia edellisvuodesta. Haastava markkinatilanne näkyi eritoten tukkumyyntimme laskuna Skandinaviassa, Keski- ja Etelä-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, mikä pienensi vuoden 2013 liikevoittoa. Osittain vielä lanseerausvaiheessa olevien Yhdysvaltain-myymlöidemme tappiollinen toiminta heikensi myös kannattavuuttamme.

Jatkoimme pitkän aikavälin kansainvälistymisstrategiamme toteuttamista: vuoden aikana avautui yhteensä 34 Marimekko-myymlää, joista 25 Suomen ulkopuolella.

Myymäläverkostomme laajeni etenkin Aasian-Tyynenmeren alueella, jolla otimme tärkeitä askeleita, kun ensimmäiset Marimekko-myymlät avautuivat Manner-Kiinassa ja Taiwanissa.

Lisätietoja taloudellisista tavoitteistamme ja niiden saavuttamisesta löydät erillisestä vuosikertomuksestamme, jonka voit käydä lukemassa ja tilaamassa kotisivuillamme company.marimekko.fi kohdassa Tiedotteet & julkaisut / Vuosikertomukset.

TALOUDELLISTA HYVINVOINTIA SIDOSRYHMILLE

Marimekko työllistää suoraan ja välillisesti jälleenmyyjien ja alihankintaverkoston kautta suuren joukon ihmisiä ja tuottaa taloudellista hyvinvointia

TALOUDELLISEN VASTUUN AVAINLUVUT

	2013	2012	2011
Liikevaihto, 1 000 euroa	94 007	88 471	77 442
Tulos ennen veroja, 1 000 euroa	-804	1 413	3 715
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-1,1	4,1	11,4
Maksetut osingot, 1 000 euroa	2 022	2 022	4 422
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euroa	2 353	7 582	9 220
Omavaraisuusaste, %	55,5	54,6	67,2
Maksetut palkat ja palkkiot, 1 000 euroa	21 487	19 646	16 413
Eläke- ja muut henkilösivukulut, 1 000 euroa	5 649	4 738	3 617
Tuloverot, 1 000 euroa	151	313	889
Ostot tavarain- ja palveluiden toimittajilta ¹ , 1 000 euroa	52 233	49 956	49 908

¹ Sisältää aine- ja tarvikeostot sekä liiketoiminnan muut kulut vuokria lukuun ottamatta.

monille sidosryhmille niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Vaikka Marimekko on kansainvälistynyt viime vuosina merkittävästi, suurin osa marimekkoilaisista, noin 75 prosenttia, työskentelee edelleen Suomessa.

HYVÄ HALLINNOINTITAPA JA RISKIENHALLINTA

Marimekko on julkinen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Marimekon yhtiöjärjestystä ja NASDAQ OMX Helsingin Oyj:n sääntöjä ja ohjeita. Lisäksi noudatamme 1.10.2010 voimaan tulleen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia (Corporate Governance) noudatta tai selittä periaatteen mukaisesti.

Marimekon riskienhallintaa ohjaa yhtiön hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka määrittelee yhtiön riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet ja vastuut sekä riskienhallintaprosessin organisoinnin ja valvonnan.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET

Marimekon riskienhallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan häiriötömyys ja varmistaa konsernin vakaa tuloskehitys. Kokonaisvaltainen riskienhallinta on jatkuva ja järjestelmällinen prosessi, jossa tunnistetaan ja arvioidaan yhtiön toimintaan ja toimintaympäristöön liittyviä avainriskejä. Avainriskeiksi luokitellaan sellaiset riskit, jotka saattavat estää liiketoimintamahdollisuuden käyttämisen, vaarantaa tai estää konsernin tai sen osan strategisten tavoitteiden saavuttamisen tai toiminnan jatkuvuuden tai muutoin aiheuttaa merkittäviä seuraamuksia yhtiölle, henkilöstölle tai sidosryhmille. Riskienhallinta on kiinteä osa yhtiön johtamis- ja päätöksentekoprosessia ja kattaa konsernin kaikki toiminnot.

Tarkempi kuvaus Marimekon riskienhallintaprosessista ja merkittävimmistä riskeistä löytyy verkkosivuiltamme company.marimekko.fi kohdasta Riskienhallinta ja riskit.



HYVÄNTEKEVÄISYYS JA PAIKALLISYHTEISÖJEN TUKEMINEN

Marimekko osallistuu vuosittain valikoituihin hyväntekeväisyshankkeisiin. Perinteisesti naiset ja lapset ovat olleet Marimekon hyväntekeväisyistyön keskiössä.

Vuonna 2013 Marimekko jatkoi Suomen lasten ja nuorten säätiön valtakunnallisen Myrsky-hankkeen tukemista. Hankkeessa autetaan vaikeassa elämäntilanteessa olevia 12-29-vuotiaita nuoria taiteen keinoin. Myrskyprojekteissa nuoret pääsevät tekemään taidetta omista lähtökohdistaan käsin ammattilaisten ohjaamina. Marimekko

osallistui myös Syöpäsäätiön Roosa nauha -kampanjaan kahdella erikoistuotteella, joiden myyntituotoista osa lahjoitettiin Syöpäsäätiölle tukemaan suomalaista rintasyöpätutkimusta. Myyntiin sidotut lahjoituskohteet antavat myös Marimekon asiakkaille mahdollisuuden tehdä hyvää yhdessä Marimekon kanssa ostostensa kautta.

Lisäksi Marimekko tekee yksittäisiä tuotelahjoituksia esimerkiksi lähialueiden päiväkoteihin. Vuonna 2013 osallistuimme myös Suomen Nuorkaupakamarien organisoimaan Joulupuu-keräykseen, jolla kerättiin joululahjoja Helsingin lastensuojelun piirissä oleville alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille.

Raportointiperiaatteet

Tämä on Marimekon ensimmäinen GRI G4 -raportointiohjeistoa soveltava erillinen vastuullisuuskatsaus. Katsauksen lähtökohtana on G4-ohjeiston ”core”-taso, ja katsaukseen on valittu Marimekon toiminnan kannalta olennaimmat tunnusluvut ja tiedot siltä osin, kun tietoa on ollut saatavilla. Katsaus ei ole laadittu GRI G4 -ohjeiston ”in accordance” -kriteeristön mukaan, mikä tarkoittaa, että GRI:n laskentaperiaatteita ei ole sovellettu yksityiskohtaisesti kaikkien indikaattorien osalta. Uskomme, että GRI-ohjeiston mukainen raportointi tarjoaa sidosryhmille vertailukelpoista tietoa vastuullisuudesta, mutta oma raportointimme on vielä kehitysvaiheessa. Tavoitteenamme on jatkuvasti laajentaa ja kehittää raportointia vastaamaan entistä paremmin sidosryhmien odotuksia. Tiedon saatavuus esimerkiksi hankintaketjumme ympäristövaikutusten osalta on kuitenkin vielä rajallista, joten raportointi keskittyy tällä hetkellä pääosin Marimekon omiin toimintoihin.

Katsauksessa raportoidut ympäristötiedot koskevat pääosin tuotantolaitostamme Helsingin Herttoniemessä. Sähkönkulutuksen osalta myös kesällä 2013 suljettujen Kiteen ja Sulkavan tuotantolaitosten kulutustiedot on sisällytetty lukuihin. Sähkönkulutustiedot eivät sisällä Marimekko-myymälöiden kulutustietoja Suomessa tai ulkomailla. Ympäristövastuun avainluvut on laskettu palveluntarjoajien toimittamien tai erikseen mitattujen kulutustietojen pohjalta.

Henkilöstöön liittyvät tiedot on saatu Suomen osalta HR-tietoja ylläpitävästä tietojärjestelmästä ja erillisellä

tiedonkeruulla Suomen ulkopuolisista maaorganisaatioista.

Taloudelliset tiedot on saatu Marimekon tilintarkastetun IFRS-tilinpäätösstandardeja noudattavan tilinpäätöksen tiedoista ja sisäisen laskennan tiedoista.

Tuotteiden alkuperämaajakaumatiedot on laskettu tuotteiden euromääräisen myynnin perusteella.

Ekologisten materiaalien käyttö tuotteissa on laskettu myytyjen tuotteiden kappalemäärästä.

Mahdolliset muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa on kerrottu kukin tunnusluvun yhteydessä.

Olennaisia näkökohtia koskevat laskentarajat

Marimekon kannalta olennaiset vastuullisuuden näkökohdat on esitetty kaaviossa sivulla 8. G4-raportointiohjeiden näkökohdista olemme tunnistaneeet kaikki G4-ohjeiston ”core”-tason näkökohdat Marimekon kannalta olennaisiksi. Osa näkökohdista koskee Marimekon omia toimintoja ja osa on tunnistettu olennaiseksi esimerkiksi vain tietyssä portaassa Marimekon toimitusketjussa tai vain tietyissä toiminnoissa tai toimintamaissa. Vain tietyt toimittajat, toiminnot tai toimintamaita koskeva raportointi on tarkennettu raportoitavan tunnusluvun yhteydessä tai GRI-sisältoindeksiin kommenttikentässä.

Varmennuskäytäntö

Tätä vastuullisuuskatsausta ei ole varmennettu kolmannen osapuolen toimesta. Lakisääteiseen tilinpäätökseen perustuvat taloudelliset tiedot on

tarkastanut PricewaterhouseCoopers Oy.

Palaute ja yhteystiedot

Vastuullisuusviestintä ja -raportointi ovat asioita, joissa voi ja pitää jatkuvasti, parantaa ja tällä tiellä olemme myös me. Toivommeikin kaikilta sidosryhmiltämme palautetta vastuullisuusviestinnästämme voidaksemme kehittää sitä edelleen. Lähetä meille palautetta osoitteeseen sustainability@marimekko.com tai ota yhteyttä:

Anna-Leena Teppo
Sustainability Manager
anna-leena.teppo@marimekko.com

Piia Kumpulainen
Head of Corporate Communications
piia.kumpulainen@marimekko.com



Alta löydät tähän vastuullisuuskatsaukseen kokonaan tai osittain sisällytetyt GRI-osiot ja -indikaattorit. Osa olennaiseksi tunnistetuista näkökohdista on käsitelty sanallisesti, eikä kaikkien näkökohtien osalta ole raportoitu mitattavia numeerisia indikaattoreita. Lisäksi

osa GRI:n edellyttämistä sisällöistä on raportoitu tarkemman GRI-sisältöindeksin kommenttikentässä. Raportoinnin lähtökohtana on ollut GRI G4 -ohjeiston ”core”-taso.

KAIPAATKO LISÄTIETOA?

Tarkemman sisältövertailun voit lukea verkkosivuillamme osoitteessa company.marimekko.fi kohdassa Yritysvastuu/Vastuullisuuskatsaus.

GRI SISÄLTÖVERTAILU

Osio	GRI:n sisältö	Sisältyy	Sivunumero/osio
Strategia ja analyysi	G4-1, G4-2	Kyllä	2, 6 / Toimitusjohtajalta, Vastuullisuus Marimekossa
Organisaation kuvaus	G4-3-11, 12-13, 15-16	Kyllä	1, 4 / sisäkansi, Vuosi 2013 lukuina
Raportointiperiaatteet	G4-17-27	Kyllä	36, 6 / Raportointiperiaatteet, Vastuullisuus Marimekossa
Hallintokäytännöt, sitoumukset, vuorovaikutus, liiketoiminnan eettisyys	G4-34, G4-56	Kyllä	6 / Vastuullisuus Marimekossa
Taloudellinen vastuu	DMA, G4-EC1-2, EC8-9	Osittain	34 / Vastuullinen liiketoiminta
Ympäristö	DMA, G4-EN1, EN3, EN5-6, EN8, EN15-16, EN-18, EN23, EN27-29, EN33	Osittain	26-27 / Tuotannon ympäristövaikutukset
Sosiaalinen vastuu	DMA, G4-LA1, LA4, LA6, LA10-12, LA15, HR1, HR3-6, HR9, HR11, SO2, SO4, SO8, SO10, PR2, PR5, PR7	Osittain	20-25, 30-33 / Vastuullinen hankinta, Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen
Vaatus- ja jalkineiteollisuuden toimialakohtaiset sisällöt	DMA, AF1-3, AF5-6, AF8, AF9-10, AF12-17, AF20-21, EN26	Osittain	20-25 / Vastuullinen hankinta

marimekko
marimekko®
marimekko®
marimekko®
marimekko®
marimekko®
marimekko®
marimekko®